

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. 8
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

83 M. 15 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1969 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 12 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

KAINA 30 C.

VILNIAUS UNIVERSITETO mokslo metų atidarymo iškilmės Sarbėvijaus kieme. Studentus pasveikino universiteto rektorius profesorius J. Kubilius, poetas Justinas Marcinkevičius (prie mikrofono dešinėje) ir specialiojo viduriniojo mokslo ministro pavaduotojas V. Pranaitis. Kairėje stovi prof. A. Salys iš Philadelphijos, adv. Masytė (su kamera), sėdi jos tėvas iš Detroito. Į universitetą įstojo beveik 3,000 vaikinių ir merginų sėkmingai įveikę egzaminus ir konkursus. Šventė baigėsi vakare Profsąjungų rūmuose.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

LIETUVIAI PASAULYJE

Argentinoje

● Inž. Jurgis Matusevičius, gimęs Argentinoje, 1967 m. baigęs inžineriją, pakviestas dėstyti tame pačiame universitete. Tėvautis sluvyklą. Matusevičių dukterys Juanina Stankūnavičienė ir Rosita Abreau gyvena Chicagoje.

● Madų kūrėjas Survila Buenos Aires, Argentinoje, pagerbtas žurnalo Gran Aldea. Rūp. - rugsėjo nr. 9 pirmąjį puslapį paskyrė Survilos madoms. Viso telpa 5 nuotraukos, kurių vienoje yra ir pats Survila. Tekste pažymi, kad klasiškus Argentinos sostinėje modelius sukūrta lietuvis Survila nuo 1930 m.

● V. Nalivaika ir jo žmona S. Ozelytė mokytoja Argentinose salose. Juos įvertino Entre Rios gubernatūra, įteikdama dovaną ir paskirdama 1,734.716 pesų mokykloms pagerinti. Anksčiau jie mokytojo lietuvių mokyklose, kai Lietuva jas finansškai išlaikė.

● Antanas Juršėnas, Tarybų S-gos konsulas Argentinoje, Argentinos lietuvių balso redaktorius K. Norkus, pusantro šimto kitų lietuvių dalyvavo Argentinoje leidžiamo Vagos laikraščio 8 m. sukakties minėjime. Šio laikraščio redaktorius Stasys Zaltauškas.

● Zuzana Valadkaitė spalio 20 d. nuos Colon teatre, Buenos Aires, Argentinoje.

● Marija Mardosaitė-Jakubonienė iš Argentinos lankėsi Lietuvoje.

● Elena Kaluževičiūtė, Vėdimijos apylinkėje, Urugvajuje išrinkta Vynuogių derliaus karalaitė.

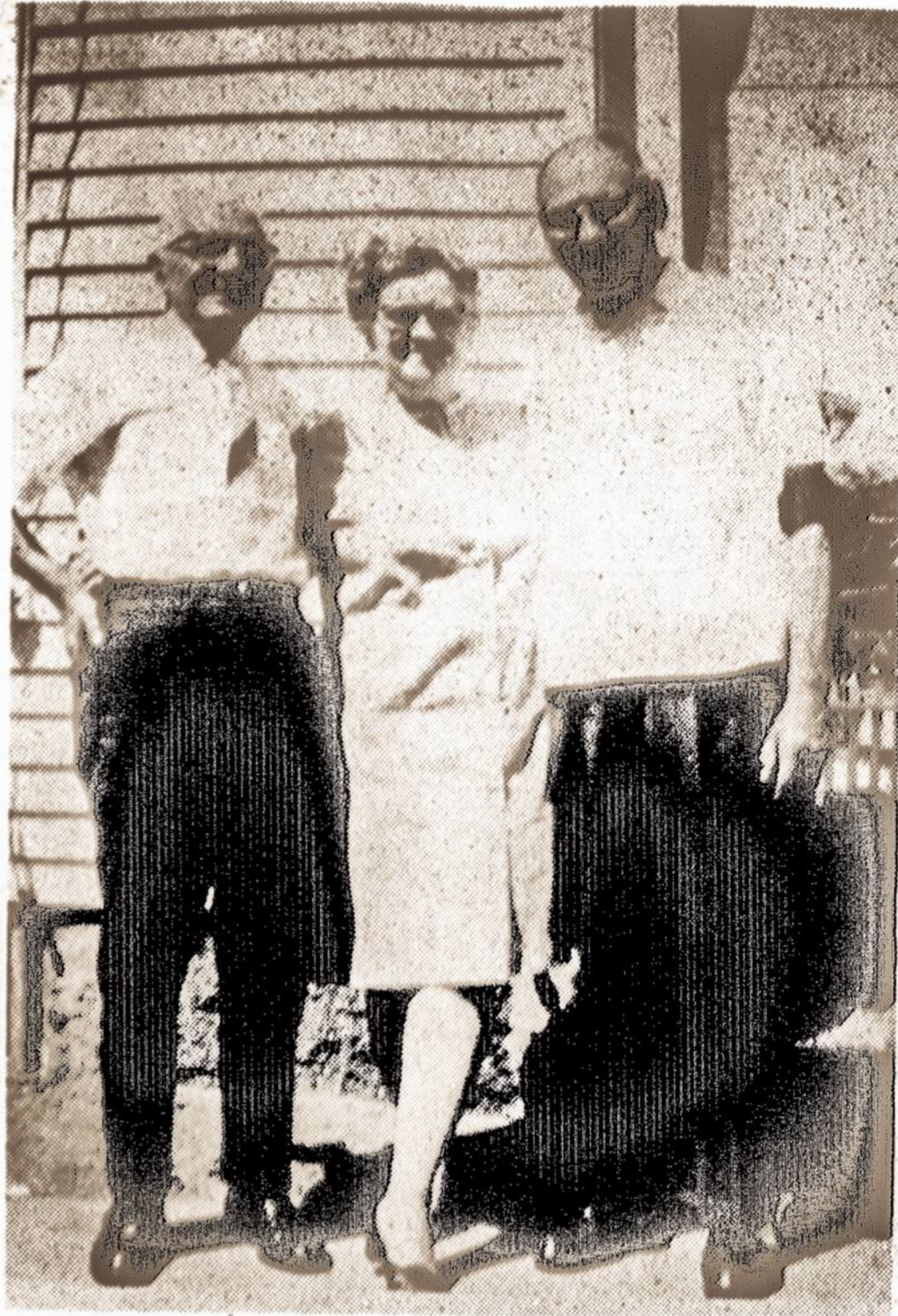
● Jurgis ir Vanda Bieliūnai, brangenybių urmo prekybininkai Maracay, Venezueloje, apie 5 mėnesius pavažiavo Italijoje, Šveicarijoje, Austrijoje, Alaskoje, Japonijoje, Havaije, Jungtinėse Valstybėse. Los Angeles apilankė savo krikšto sūnų Arūną Tumina.

● Jose Casiano De Jesus, Brazilijoje, Belo Horizonte, policijos sulmtas už parduvinėjimą mėnulyje sklypų po \$24. Lengvatikius įtikino, kad pirmąjį sklypą parduos Neil Armstrongui, kuris pirmasis su įgija nuosavybe ir nuskridęs susipažinti.

● Dr. Birutė Ciplijauskaitė, dėstanti Ispanų kalbą Wisconsin universitete vyks paskaitų skaityti į Tulouse universitetą, Prancūzijoje.

● Algirdas Zemaitis, ekonomistas, gyvena Italijoje išvyko į Iraną, patarti, kokiu maistingiausiu maistu maitinti Teherano gyventojus. Jo adresas: Mr. A. Zemaitis, FOA of United Nations, Post Office, Teheran, Iran.

● Antanas Kalpokas, Palangos turizmo viršininkas išsi Kanadoje pas savo seserį Frenzeliene. Jis dalyvavo Frenzelių dukros Gaulutės su J. Sarbora vestuvėse. Kalpoko kita sesuo Rinkevičienė gyvena Villa Lugano, Argentinoje. Jis yra dail. Petro Kalpoko pusbrolis.

Vytautas Širvydas susitinka su buvusiais brooklyniečiais, Jonu ir Konstancija Samuoliais, kurie dabar gyvena Kittery, Maine. Samuolienė yra buvusi Karpiūtė, vienybiečio J. Karpaus duktė. Jis daug metų dirbo Brooklyno Lietuvių Piliėčių Klube priežiūrėtojo pareigose.

● Phoenix, Arizona yra vienas jaunausių ir greičiausiai augančių miestų Amerikoje. 1949 m. buvo 80,000 gyventojų, šiandien išaugo iki 400,000. Klimatas šiltas, nepaprastai sausas, vos apie 3% drėgmės. Lietuvių čia yra apie 350. Jie neseniai įsisteigė gražų klubą su didele sale ir nemažu žemės sklypu. Jį apsodinę gražiais medžiais.

● Dr. Antanas Klimas iš Rochester, N. Y. dalyvavo 10-tajame vardotyros kongrese Vienoje, Austrijoje, kurioje tarptautinių kongresų šlemet buvo net 250. Kalbintink dalyvavo iš 40 kraštų. Keis a, kad dr. Klimas buvo vienintelis lietuvis iš JAV.

● Donatas Banionis vaidina vyriausią rolę filme Goya, kurią susuko Rytų Vokietija, Berlyne.

● Rita Ausiejūtė iš Bostono išvyko metams į Prancūziją studijuoti prancūzų kalbą.

Kalifornijoje

● A. Vosylius su žmona iš Los Angeles, Cal. lankėsi Lietuvoje. Jo sesutė Eugenija Vosyliūtė-Sluokienė atostogų atvyko į Los Angeles iš Vilniaus: jos vyras dirba Tiesos redakcijoje. Lankėsi Santana Barbara pas daktarus Gudauskus, kur vieši ir iš Kanados atvykęs Jurgis Puškorius. Išsikalbėjus, paaiškėjo, kad atstovaudamas Amerikos gydytojus, kaip delegacijos pirmininkas, 1967 m. dr. Gudauskas buvo nuvykęs į Lietuvą ir skaitė paskaitas Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje. Kartu su juo buvo ir sūnus. Gledrė Gudauskienė yra buv. Nasytytė, plačiai žinomu Nasytyčių šeimos narė. Aprašydamas susitikimą kandiētis Jurgis Puškorius sako, kad Gudauskai labai gražiai įsikūrę. Turi puikią vilą, jachtą ir du automobilius.

● Bruno Papėus iš Los Angeles, rugpjūčio 14 d. išvyko į Lietuvą aplankyti savo giminių. Kartu išvyko ir p. Papėienė. Jie gavo leidimą Lietuvoje būti tris mėnesius.

● Regina Aukštikalnytė ir Grikainaitė aplankiusios Europą, laimingai grizo į namus Los Angeles, Cal., parsiveždamos nepamirštamų išpūdžių.

● Vladas ir Marija Zabaraušai, neseniai atvykę iš Lenkijos, įsikūrė Los Angeles ir dirba pas kontraktorių Vincą Dovydaitį. Vladas Zabarauškas yra išvergavęs 10 metų. Vorkutos kalėjime.

● Žurnalistas Vl. Bakūnas, po širdies priepuolio gydėsis ligoninėje, dabar išvyko į British Kolumbija sveikata sustiprinti.

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAI

UŽKANDŽIAI

PIETŪS

VAKARIENĖ

IVAIRŪS

ŽUVIES

PATIEKALAI

810 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
ir
Baltimore Pike & Providence Rd.
Media, Pa.

● Phoenix, Arizona yra vienas jaunausių ir greičiausiai augančių miestų Amerikoje. 1949 m. buvo 80,000 gyventojų, šiandien išaugo iki 400,000. Klimatas šiltas, nepaprastai sausas, vos apie 3% drėgmės. Lietuvių čia yra apie 350. Jie neseniai įsisteigė gražų klubą su didele sale ir nemažu žemės sklypu. Jį apsodinę gražiais medžiais.

● Dr. Antanas Klimas iš Rochester, N. Y. dalyvavo 10-tajame vardotyros kongrese Vienoje, Austrijoje, kurioje tarptautinių kongresų šlemet buvo net 250. Kalbintink dalyvavo iš 40 kraštų. Keis a, kad dr. Klimas buvo vienintelis lietuvis iš JAV.

● Donatas Banionis vaidina vyriausią rolę filme Goya, kurią susuko Rytų Vokietija, Berlyne.

● Rita Ausiejūtė iš Bostono išvyko metams į Prancūziją studijuoti prancūzų kalbą.

● Veronika Bukauskienė, anglų kalbos mokytoja Lima, Peru, sunkiai susižeidė ir persikėlė gyventi pas dukrą Ireną K. Steinle, San Diego, Cal.

CARPENTER

CABINET MAKER

CUSTOM BUILT

CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUE REPAIRING
- FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

JUOZO BANDŽIUKO

Baras ir Restoranas

Čia vaisinsiesi ir vaisinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais — alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

KABARETAS - ŠOKIAI

110-12 JAMAICA AVE. Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 846-9286

LIETUVIAI CHICAGOJE

Tautybių festivalis

Chicagos Cook County Ne-partinis Piliiečių Komitetas (Non Partisan Civic Committee) ir Al. G. Kumskis į Šerifus Klubas spalio 3, 4 ir 5 dienomis rengia trijų dienų tautybių festivalį ir jaunimo "jamboree", Willow West Grove, Willow Springs, Illinois.

Visoms festivalio dienoms ruošama labai turininga programa su įvairiais konkursais, laimėjimais, sportiniais žaidimais, šokiais, "Rock N' Roll" muzika ir t.t. Meninės programos atliks žinomi radijo ir TV artistai.

Bus renkama ir visų tautybių karalienė. Konkursas bus paskutinė festivalio diena, spalio 5.

Al. G. Kumskis, Demokratų kandidatas į Cook County Šerifus.

Festivalio valandos - spalio 3 (penktadienį) nuo 6 val. vak. iki 11; spalio 4 ir 5 (šeštadienį ir sekmadienį) nuo 12 val. p.p. iki 11 vak. Įėjimas nemokamas.

Onutė ir Vytautas Bikulčiai

V. Zalatoriaus nuotr.

Vytautas Bikulčius, anksčiau gyvenęs Ciceroje, dabar įsikūręs San Francisco priemiestyje - Sunnyvale, kartu su žmona Ona (Kreivėnaitė) ir vaikais - Birute ir Kęstučiu, buvo parvykęs atostogų į Cicero. Aplankė gimines, pažįstamus, buvo nuvažiavęs ir į Chicagos lietuvių gausiai

lankomą kurortinį kaimelį - Union Pier, Mich. Kartu su Chicagos šachmatininkais dalyvavo ir S. Amerikos liet. šachmatų pirmenybėse Clevelande. Bikulčius yra vienuomenės veikėjo ir Vienybės bendradarbio Juozo Kreivėno žentas.

Lietuvių kurortinis kaimelis

Vasaros mėnesiais, kuomet Chicagoje saulė gerokai spirgino, tūkstančiai tautiečių bėgo prie ežerų į vėsesnes vietas. Dauguma chicagiečių vyko į Union Pier, Mich. kurortinį kaimelį, esantį apie 60 mylių nuo Chicagos. Čia apie 70 lietuvių turi savo vilas, kai kurie gana dideles, galinčias sutalpinti arti šimtinės vasarotojų.

Viena iš didesniųjų vasarviečių turi Algis Karaitis. Jo vasarvietė Gintaras yra plačiai žinoma chicagiečių tarpe. Čia net užtinkami vasarotojai ir iš kitų Amerikos miestų. Šioje vasarvietėje sekmadieniais poatviru dangumi vyksta pamaldos katalikams (evangelikai meldžiasi kaimyninėje Lengvino vasarvietėje), penktadienių vakarais tris kartus buvo laužai, kurių programą pravedė J. Janušaitis. Kartą laužo dainoms akordeonu pritarė Rytas Babickas iš Clevelando. Čia taip pat teko sutikti net ir tautiečių iš Lietuvos, viešničių pas savo gimines Chicagoje ar kituose miestuose. Žodžiu, pasižmonėjimas gana didelis ir daug kam malonus. Kai kas

savo mažai uždengtą kūną norėjo parodyti netik saulei, bet ir kitiems. Tai vasaros malonumai, kurie išsenka, atėjus šaltesniems orams, kuomet tautiečiai turi stoti prie kasdieninių darbų vėl iki kitos vasaros.

(ES)

■ Dainininkas Stasys Baras ruošiasi vykti į Australiją 1970 m. pradžioje. Koncertuos Sydney, Melbourne, Cambera ir Adelaide.

■ Kalbininko P. Skardžiaus knyga "Ankstyvesnė ir dabartinė lietuvių kalbos vartoseną" baigiama surinkti spaudai Morkūno spaustuvių Chicagoje.

■ Birutė Pukelevičiūtė paruošė spaudai PASAKAS. Knygą iliustruoja K. Vaselka. Išleidžiama Chicagoje.

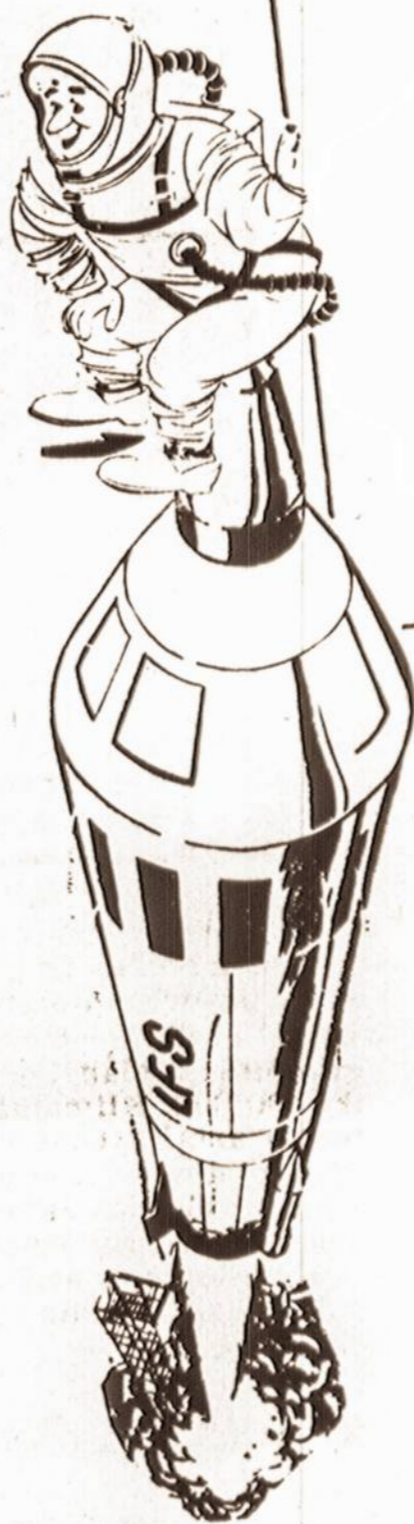
Visais Vienybės reikalais Chicagoje galima kreiptis į laikraščio atstovybę, šiuo adresu: E. Sulaitis, 1911 S. 49 Ct., Cicero, Ill. 60650. Tel. OL 6-1357.

TAUPYKITE

Liberty Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

PHILADELPHIJOJE

5 1/4%
per yr.

All Saving Certificates, calculated quarterly, previously earning 5% will now earn

5 1/4%
per yr.

5.35%
per yr.

All 5-1/4% Saving Certificates calculated quarterly, can now earn 5.35% when left to be compounded.

ANOTHER LIFT-UP

Dividends on Regular Saving Accounts will now be computed daily - which means you will earn dividends from day of deposit to day of withdrawal.

MEMBER LIFT-UP

You can now add to \$5,000. minimum Savings Certificates in multiples of \$1,000 on your next quarterly dividend anniversary date. COME IN - Learn how you can increase your earnings on Savings Certificates.

NEW MEMBERS

We invite more SAVERS BY MAIL - which is as close as your Mailbox - and WE PAY POSTAGE BOTH WAYS.

ENRICH YOUR LIFE BY SAVING AT

LIBERTY

FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

202 N. Broad St. Stenton & Duval 1625 Wadsworth
LO 7-1480 LI 8-3900 CH 8-5300

VYT. BELECKAS
Savininkas

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn, 27, N. Y.
Tel. EVergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštys in 1886. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Telephone Applegate 7-7257. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Sirvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edwardas Sulaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

mes

V. Tysliavienė

Šiame numeryje perspausdiname Vienybės leidėjo J. J. Paukščio rašinį (žiūr. 8 psl.), iš laikraščio 25 m. jubiliejinės laidos 1911 m. vasario 15 dieną.

Labai norėčiau, kad mūsų skaitytojai Paukščio pastabas perskaitytų ir pasvarstytų: ar lietuviai, išsivijoje, beveik šešiasdešimčiai metų praėjus, bent kiek sukultūrėjo?

Vienybės atžvilgiu - tikrai ne. "Vaidai", anot J. J. Paukščio, tebesitęsia. Anais laikais Vienybė buvo boikotuojama ir puolama todėl, kad norėjo lietuvius sulietuvinti, juos atskirti nuo lenkų įtakos. Dabar kai kurių boikotuojama ir puolama dėl ryšių su Lietuvos lietuviais.

Tur būt niekad nesulauksime tų laikų, kai lietuviai nustos vieni kitus naikinę.

Neteko lygsvaros

Iki gyvo kaulo įgriso priekaištai, kad Vienybė tapo "komunistiniu" laikraščiu.

Komunizmą mums primetė už tai, kad Juozo Tysliavos palaikai, jam taip pageidaujant, buvo sugadinti ir palaidoti Rusų kapinėse, Vilniuje, taip pat ir todėl, kad palankiai rašome apie Lietuvos žmonių gyvenimą ir jų kultūrinius laimėjimus visose srityse.

Vienybės rugp. 1 d. laidą skyrėme JAV astronautams Armstrong, Aldrin ir Collins, pasiekusiems Mėnulį. Toje pačioje laidoje buvo ir V. Zalatoriaus rašinys "Kaip rusai Lietuvą 'vadavo'".

Apie tuos rašinius - jokios reakcijos, bet dėl vienos vestuvinės nuotraukos iš Lietuvos, kuri buvo patalpinta Vienybės rugp. 1 d. laidoje, susilaukėme tokio atgarsio:

"... Ar reikia geresnio fakto įrodyti, kad Vienybė yra komunistinis laikraštis, jeigu gali taip palankiai rašyti apie vestuves Lietuvoje..."

Tarytum nuotakos Lietuvoje būtų kitokios negu kituose kraštuose...

Koks Akiračių vaidmuo?

Mūsų Girkalnį labai gerai atsako Akiračiams vairiais klausimais.

Bet aš negaliu nutylėti, kad mums primetamas ir toks priekaištas:

... Kad Vienybės balandžio 25 d. laidoje pirmame puslapyje pažymėtas ne Brooklyno lietuvių Operetės Choro 50 metų sukaktis, o V. Klovos operos patatymas Rygoje.

Akiračiai nutylėjo, kad toje pačioje laidoje, pirmajame puslapyje buvo parašyta ir apie J. Gaidelio operos premjerą "Dana".

Kas svarbiau? Ar New Yorko apylinkės mėgėjų choras, ar dviejų lietuvių kompozitorių sukurtos operos, kurios, eventualiai, gal ir bus tarptautiniai pripažintos, kaip muzikiniai šedevrai.

Mums neaiškus Akiračių vaidmuo. Jie rašo, kad skirtumas tarp Vienybės ir Akiračių yra tas, kad Vienybė neskiria režimo nuo tautos ir giria nusipelnusių lietuvių Lietuvoje darbus.

Režimo mes Lietuvoje nepakeisime. Tai Lietuvos žmonių vidujinis reikalas, ir tai pareina nuo tarptautinės padėties. Mes tik jaudinamės dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, bet džiaugiamės lietuvių tautos laimėjimais.

Girkalnis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Vienybės reikalai

Kaip matome, Vienybės reikalai nėra iš gerųjų: skolose paskendęs laikraštis pasirodo tik leidėjų didelių pastangų dėka. Nėra jokia paslaptis, kad tokiose sąlygose šis seniausias lietuvių laikraštis gali savo gyvenimą užbaigti bet kuriuo netolimu numeriu.

Išsivijoje regis joks laikraštis bent mūsų metu jau nesigiria gera savo medžiagine būkle. Nekokia būklė. Bet ji kaskart blogėja. Vienybės piniginiai reikalai niekada negalėjo būti labai geri nes ji nėra kokios partijos organas gyvuoja neorganizuoto būrio parama ir pritarimu.

Vienybė per aštuonetą savo gyvenimo dešimtmečių turėjo ne vieną redaktorių turėjo jau ne vieną šimtą bendradarbių ir ne vieną tūkstantį skaitytojų. Bet Vienybei visai būdinga, kad ji buvo lietuvių tautinis laikraštis. dažniausiai drąsaus žvilgsnio laikraštis.

Nėra jokia paslaptis, kad pastarojo dešimtmečio bėgy Vienybė buvo tam tikros dalies tautiškai nusistačiusių lietuvių įtarinėjama būk į atliekanti prieš mūsų. Tokiais įtarinėjimais nereikia stebėtis, nors stebina Vienybę niekiančių tautinių ekstremistų mentalitetas. Nereikia įtarinėjimais stebėtis dėl to, kad lietuvių visuomenė išgyveno (ir dar šis procesas nepasibaigęs!) tam tikrą psichologinį lūžį. Būtent iš priešokupuojamos tėvynės ištrūkęs ir savo gyvenimo sąlygas praradęs Vakaruose atsirado pabėgėlis, kuris nelengvai skiria savo nuotalkas nuo tėvynės reikalų. Nuotalkos ir jų savininkai miršta ir visi išmiršta, o tėvynė turi gyventi. Pabėgėlių jaunoji karta išgyvena kellaropą tragizmą: jau susirado naują tėvynę, o senoji Lietuva dar tebesibeldžia į jų sąmonės duris; jaunoji karta neišvengiamai eina su laiko ir gyvenamojo krašto dvasia, o tos dvasios giminingumo su savo tėvais neranda. Nenuostabu, kai jaunosios kartos laikraščiuose nuolat cinikai užsikvatoja.

Taigi, vyksta lūžis. Neišvengiamas nesulaukiamas, nors daug kam sunkiai suprantamas. Esame optimistai ir tikime, kad šiame lūžime lietuvių išsivijoje neturėtų sulūžti, ji turėtų sustiprėti. Mes turime dirbti, kad lietuvių stiprėtų. Vienybės laikraštis ir mes, kurie jį prirašome ir kurie jį skaitome, esame išdidūs: mes patys pirmieji suprato me ateinančias nuotalkas.

Vienybė ir Akiračiai

Chicagoje lietuvių jaunesnioji karta (bet jokių būdu jau ne jaunimas!) išleidžia mėnraštį Akiračiai. Jame susirinko daug galvotų ir gablių plunksnos valdytojų. Šiaip Akiračius labai vertindami turime jiems prikišti, kad savo skaitytojams neteisingai pristatė Vienybę. Pagal Akiračius išsina, kad akiračiai atstovauja antikomunistinį bendravimą su tėvyne, o Vienybė atstovaujanti prokomunistinį bendravimą. Ir čia Akiračiai daug ko nesupranta. Visų pirma, jie paskaltė Vienybėje Sirvydo straipsnį ir tariasi turį bendradarbių su labai skirtingomis pažiūromis. Laikraštį jiems duodama pasisakyti, o skaitytojams palieka galimybė arba pasirinkti viena kurią pažiūrą arba pagal patiekta medžiagą susidaryti savas pažiūras. Pvz., ALTo reikalu aš Girkalnis dėščiau griežtai neigiamai o Sirvydas aiskiai pasisakė už ALTą. Bet mudu su Sirvydu gerbiame vienas kitą ir savas nuomones gerbiame taip pat, o Vienybė nenuvertina nei vieno. Tokia yra laisvo laikraščio dalis ir praktika. Mes ją didžiuojamės. Toliau -- yra absurdiška manyti esant antikomunistinį ir prokomunistinį bendravimą su tėvyne. Bendravimo su tėvyne negalima dažyti tokiomis spalvomis. Reikia pasakyti, kad tarybinėse sąlygose bendravimo su tėvyne galimybės yra labai ribotos ir lengva užsiliuoti vienokiomis ar kitokiomis iliuzijomis.

Yra anekdotas apie bajorą, kurs bažnyčioje dėkojo Dievui už tai, kad leido jam bajoru gimti, kad jį tuo išskyrė iš prašciokų. Tai prisiminė paskaičius Akiračius, dėkojančius Dievui, kad jie "ne toki", kaip Vienybė. Pigus bajoro išdidumas bereikalingas Dievui dėkingumas, nes tiek Akiračių "bajorai", tiek Vienybės "prašciokai", yra tikra, mylime Lietuvą ir be jokių pašalinių intarpų siekiame jos gerui dirbti.

Pastaruoju dešimtmečiu Vienybė nuėjo toktu keliu, kad ji nusipelnė ir toliau būti išsivijų tautinio darbo avangardu. Tad visomis išgalėmis paremkime leidejos ir redakcijos pastangas šį laikraštį išlaikyti gyva. Tau, mielas skaitytoju, gal irgi nėra labai našta lengva, bet kad ir kuklia parama - neatsisakyk Vienybei padėti.

Prelato Juro jumoras

Putname prel. Juras tarp kitko paporino: -- Gal jau seniai reikėjo pasitraukti ar užleisti vietą jaunesniam energingesniam.

Už prel. Jurą jaunesnių, žinoma, netrūksta, gal ir energingų besama. Bet prel. Juro vieta kitam neužleidžiama. Šis prelatas nėra pakartojamas.

Telaimina Dievulis nepakeičiamus žmones ilgu amžium ir energija!

Skelbimas

Vienas kolekcionierius ieško pirkti stais metais išleisto lietuviško neskonjingausio spaudos leidinio. Mat, būna visokių rekordų. Kol kas rimčiausias kandidatas į neskonjingausią leidinį yra žurnalistų sąjungos biuletenis, antras numeris. Tarp kitko čia pirmam puslapy diletantiškam stilij nupiešti penki vyrai besipratiną žaisti su ant sofos pasiguldę miegučiai jauna mergina. Labai naivu, nerimta, net ir nejuokinga. O kad Vyt. Alantas užsidedęs akinius, tai tai nėra joks sąmojus.

Jeit kam pavyktų rasti ko nors dar labiau naivaus ir neskoningo prašyčiau pranešti Vienybės redakcijai perduoti Girkalniu.

Jau daug, bet dar ne viskas!

Dienraščio Draugas kultūriniam priėdė, kurio lietuviška data "Iepos 12" labai gražiai ir taisyklingai išversta į anglų kalbą "June 12", rašo C. Masaitis, astronomas. Prašome susipažinti: "Keliomė mėnuli ir kas toliau? Pagal Masaitį, toliau jau nebus beveik nieko, visos galimybės išsemtos, astronautai galės eiti miegoti. Visai panašiai, kaip perėjo šimtmečio pradžioje esa, buvė pasiūlyta Washingtone likviduoti patentu biurą, nes visi galimi svarbesnieji išradimai bei atradimai jau esa baigti. Tada kai kam nei įgalvą neatėjo, kad čia pat už žmonių durų jau laukia elektra, automobilis, lėktuvas, radijas ir kitokių daiktelių neužmatoma daugybė.

Daug patikimesnis buvo von Brauno pranešimas, kad su mėnulio pasiekimu dideli darbai tik prasideda. Į tolimus pasaulius dabar žmogus nepajėgus skristi, bet ar nebus pajėgus rytoj?

Dabarties žmogus busimoms kartoms ruošia kelius ir atlieka pradinius darbus.

Kaip aš rašau?

Šiu metu Vienybėje kartą vietoj mano rašinio tulas laldokas nupieše mano Girkalnio, portreta: balsiai įpykes senis rašo mašinėle. Ir rašo ne raidėmis, o šauda strėlemis.

Portretas nuostabiai panašus į originalą: mane: dvi akys, viena nosis, šiočia tokia kiek netokia galva. Ko daugiau benorėti! Yra ir klaidų, kurių svarbiausia yra ta, kad portreto senis yra plikas, o aš esu gauruotas, nes ir mano giminėje kiek atmenu plikių nebuvo.

Kaip rašau? Pilnas rustybės ir pagležos? ?? ??? ????

Portretistas suklydo, aš rašau linksmai, geisdamas, kad ir skaitytojai linksmai skaitytų. Jei ką supykinu, tai to neužjaučiu, nes užuojautos nėra mano sritis. Esu įsitikinęs, kad daug ką užpuldinėjū pagrįstai, o užpultieji piktinasi irgi pagrįstai.

Turiu tvirtą (galia kiek suklužusią) pasaulėžiūrą. Manau, kad didele dauguma mūsų veiksmiškų galvų turėtų ieškoti kito

Tęsiama 5 psl.

Buvę Lietuvos paštininkai išiamžino

V. Zalatorius

A. Gintneris (redaktorius), NUO KRIVULĖS IKI RAKETOS, Chicago, 1968 m., 538 puslapiai. Spaus-tuvė ir kaina nepažymėta, bet knyga parduodama po \$5.

Neseniai Lietuvos paštininkų sąjunga išleido poe-tišku pavadinimu savo narių atsiminimus "Nuo kri-vulės iki raketos". Redaktoriaus žodis pažymėtas praeitų metų lapkričio 1-ąją, bet knyga platinti pradėta šią vasarą.

Nepriklausomos Lietuvos gyvenimui tolstant is-torijos tėkmėje ir dabartinės Lietuvos valdovams ji juodinant, kiekviena pastanga parodyti, koks jis iš tikrųjų buvo, yra sveikintina. Kad paštininkams pa-vyko tai, ko, pvz., mokytesnė mokytojų grupė net nesvajoja padaryti ir ką pajėgūs gydytojai dar tik užplanavę, -- nuopelnas tenka paštininkų organizuo-tumui ir ypač keliems pasisventėliams, kurie ir darbu ir pinigais knygą išleido.

Šiame storokame rinkinyje bendradarbiavo apie 50 žmonių -- nepaprastai daug, turint mintyje, kad Paštininkų sąjunga neturi net 200 narių. Tad, kas nors turėjo parodyti nepaprastų organizacinių ir administracinių gabumų, suburti tiek daug bendra-darbių. Aišku, kad tai nemažas redaktoriaus nuo-pelnas.

Knygos straipsnių vertė labai nevienoda. Gal vertingiausios medžiagos sukaupia ištraukose iš 1937 m. Susisiekimo ministerijos metraščio, aukštų pareigūnų atsiminimų ir atskirų pašto įstaigų apra-šymų.

PLATI ĮSTAIGA

Nepriklausomoje Lietuvoje Paštų valdyba buvo Susisiekimo ministerijos padalinys ir atliko ne tik darbus, kuriuos Amerikoje atlieka Pašto departa-mentas, bet ir tuos, kuriuos atlieka WESTERN UNION ir BELL TELEPHONE. Prie to, Lietuvos pašto žinyba taip pat tvarkė radijo stotis, pašto ženklų pardavinėjimą, valstybines taupomąsias ka-sas, pardavinėjo loterijos bilietus, Klaipėdos kraš-te dar savo žinioje turėjo 15 keleivinių autobusų parką.

Knygoje taip pat pažymima, kad Paštų valdyba susiorganizavo Vilniuje 1918 m. lapkričio 15 d., po pirmojo karo vokiečiams traukiantis iš Lietuvos.

Pirmieji Lietuvos pašto ženklai Vilniuje pasirodė tu metų gruodžio 27-tos rytą.

1919 m. Lietuva pradėjo keistis registruotu paštu su kitomis valstybėmis, išskyrus Tarybų Sąjungą ir Lenkiją. Lietuvos oro paštas pradėtas 1924 m. 1925 m. Kaune pastatyta radijo stotis. 1929 m. Kaune pastatytas pirmasis monetinis telefono automatas.

Nuo 1931 m. telefonas vis labiau pradėjo išstumti telegrafą.

1938 m. pradžioje veikė 260 pašto įstaigų ir 425 agentūros, kuriose dirbo 3177 tarnautojai--bent penktadalis -- moterys. Tuo metu Lietuvoje buvo beveik 22 tūkstančiai telefonų ir maždaug 50 tūks-tančių radijo abonentų.

Jei Amerikos paštas kasmet nuostolingas, tai Lietuvoje jis teikdavo, vidutiniškai, pusantro mili-jono litų pelno per metus. Paštai buvo atdari sek-

Is kairės ir is dešinės

Atkelta iš 4 psl.

darbo, o ne užsiminėti komedijomis, jas vadinant tautiniu darbu. Deja, dar neradau katino, kurs būtų laimingas glostomas ne pašerščiui. Nuo veiksmų skiriuosi daugiausia tuo, kad pats nemanau kada nors pasidaryti veiksmu.

Viena rimčiausių dabartinės Lietuvos rašytojų ir mintytojų (tiesa ji - humoristė) ir "Kaip aš ra-šau?" - atsako taip:

- Panašus vaizdas būna kai šuva bando sučiupti savo uodegą.

Telydi visus giedri nuotaika ir Viešpaties ramybė.

Žodyno turinimas

Neseniai Lietuvoje išleido J. Baltušio antrąją Parduotųjų vasarų dalį. Nuo pirmosios dalies ši daug kuo skiriasi. J. Baltušis išpardavė ne tik va-saras, bet šiaip daug ką. Už tai ir jo knygos bent pusę reiktų išmesti, kaip išsipardavuso žmogaus produkcija.

Šiaip knyga parašyta gerai, skaitytoją sudomina. J. Baltušis mėgsta lietuviškus keiksmažodžius ir tuo parodo, kad dabar Lietuvoje rusifikacijos po-veikio, bent jo kalboje nėra.

J. Baltušio mėgstami "keiksmažodžiai": skys-tablauzdis, kiauraklynis, skėstaklynis ir daug vi-sokly kitokių "klynų". Šios rūšies žodyną tebus man leista irgi kiek praturtinti Suvalkijoje plačiai žinomu, bet Baltušio dar nepavartotu, gražiu lie-tuvišku "keiksmažodžiu": dumbaklynis.

Mano siūlomas "keiksmažodis" tinka kalbose apie rašytojus, tokius, kaip Baltušis, talentingus, dikčiai vertingų knygų parašiusius ir visa tai ne-vertingai paskanus propagandos pipirėliais.

madieniais, kas juos taip pat darė pranašesnius už Amerikos paštus.

Kai kurie pašto įrengimai atkeliavo iš JAV, pvz., Alytaus, Marijampolės, Šilutės, Tauragės ir Uk-mergės centrinės baterijos telefono stotys buvo pirktos iš STANDARD ELECTRIC firmos.

PRANESENĖ UŽ RUSUS

Įdomu, kad 1936 m. Lietuvoje buvo daugiau tele- fonų 100 gyventojų, negu Tarybų Sąjungoje, Lenkijo- je ar Graikijoje. (62 psl.)

Knygoje surinkta daug žalos istorinės medžia- gos, kuri, deja, galėjo būti geriau sutvarkyta ir rū- pestingiau paruošta. Atrodo, kad medžiaga buvo organizuota tai chronologiškai, tai geografiškai, be- dirbant pasimesta, ir galiausiai straipsniai telpa beveik kaip papuolė.

Ilustracijai galima paimti, kad ir F. Žemaičio straipsnius "Panevėžio paštas" ir "Maži atsimini- mai iš Berčiūnų kurorto". Berčiūnai tėra keli kilo- metrai nuo Panevėžio. Vienas straipsnis 170 psl., kitas 301. Atrodo, kad dalis Berčiūnų rašinio buvo sumaišyta su rašiniu apie Panevėžio paštą. Pana- šiai atsitiko ir su nuotraukomis. Iš trijų nuotraukų, prie Berčiūnų straipsnio, pati didžiausia vaizduoja Panevėžio paštininkus prie savo įstaigos. Tuo tarpu viena nuotrauka prie rašinio apie Panevėžį, pava- dinta "Panevėžio paštininkai su savo šeimomis Berčiūnų kurorte".

Bendrai fotografijų leidinyje nepaprastai gausu -- gal koks tūkstantis, tik jų kokybė nevienoda. Čia, žinoma, vėl pasireiškė leidėjų organizaciniai gabu- mai ir nevienoda nuotraukų kokybė, kurios surinktos iš daug šilto ir šalto mačiusių privačių kolekcijų. Turint tokią didelį fotografijų pasirinkimą kai kurių, grynai privatus pobūdžio, gal reikėjo jų net ir ne- dėti, kaip, pvz., buvęs paštininkas J. Stankus su žmona ir anūkiais prie savo namo Kalifornijoje (478 psl.) arba kelių paprastų jau mirusių kolegų antkapių nuotraukos.

NEVYKĘ UŽRASAI

Užrašai po nuotraukomis taip pat neišlaiko kriti- kos. Pvz., vienoje nuotraukoje, vaizduojančioje apie 40 tarnautojų viršininko išleistuvėse (41 psl.), iš- vardintas tas ir tas ir tas, bet nepasakyta, ku- rioj eilėjtie žmonės stovi, kelintas iš kairės ir pan., kaip tokiais atvejais įprasta. Kitas užrašas po pa- našia grupe (180 psl.) taip pat neišvardija dalyvių, bet vietoj to baigiasi familiariu klausimu -- "Kas atpažins savo veidus?"

Ir šiaip jau pavardės žymėti redaktoriūs, atrodo, per daug laiko negaišo. Vienos pavardės pilnos, kitos be vardų, trečios tik su vardo inicialu. Pastarasis būdas, atrodo, ir yra priimtas mūsų spaudoje. Jo reikėtų ir laikytis. Kur vardas nežinomas, būtų gali- ma taip ir pasakyti, arba inicialo vietoje, rašyti klausuką. Labai dažnai knygoje pasitaiko eilė pa- vardžių, kurios nesutvarkytos alfabetine tvarka, kas irgi visuotinai priimta.

Kitas labai akivaizdus neatydumas yra įvairių santrumpų naudojimas. Vienur rašoma "pašto virš", kitur "PV" ir niekur nėra jokio santrumpų paaiškinimo. Skaitytojas niekad nėra tikras, ką reiškia tokios titulinės santrumpos prieš pavardę kaip "pil.", ir "priž." arba raidės "t.t." Kitoje vietoje sakinio viduryje nei iš šio nei iš to sutrum- pintas žodžių junginys "geležinkelio st.", lyg rin- kėjas būtų raidės rinkęs tiesiai iš autoriaus neper- rašytų užrašų. Juk leidėjai šią knygą leido visai lietuviškai visuomenei, o ne šimtui ir dar keliems paštininkams! Tad, reikėjo pasirūpinti, kad visuo- menė skaitydama tą knygą ir suprastų.

PRASTA KALBA

Nesant kalbininku, pavojinga per daug gilintis į kalbos dalykus, bet aišku, kad šios knygos nerašė ir netaisė gerai kalbą mokas. Šalia daugybės korektū- ros klaidų, vienoje vietoje naudojamas daugiskaitos vardininkas "asmens" (474 psl.) vietoj "asmenys", "ruošos darbai" vietoj "namų ruošos darbų", "Trys 'Paštininko balso' numeriai" (140 psl.). Apie kalbos stilių nėra nė ko kalbėt. Tokių frazių kaip "valdyba vadovavosi tuo sumetimu, kad..." knygoje knibždėte knibžda.

Pats knygos pavadinimas taip pat netikęs, nes įtaigoja lyg ir visos Lietuvos pašto istorijos apra- šymą, kai tuo tarpu pagrindiniai pateikta medžiaga iš 1918-1941 m. laikotarpio. Ankstyvesnis laikotarpis užsimintas tik probėgsmiais, o apie vėlyvesnį -- nė žodžio, kaip paprastai. O ar nebūtų dar vienas sky- rius, būtent apie dabartinį Lietuvos paštą, buvęs pats įdomiausias užsienio skaitytojams?

Bet, nežiūrint didelių knygos trūkumų, reikia su- tikti su leidėjais pratarinėje, kad "geriau ką nors padaryti, negu visai nieko." Tikėkimės, kad kiti, pvz., gydytojai, leisdami savo istoriją, pasimokys iš paštininkų klaidų ir pasisamdys kalbininką ir istori- ką surinktai medžiagai apdoroti. Pinigų juk jiems tikrai netrūks, kaip vargšams paštininkams, kurie iš savo narių rinko po \$5.

A. Gintneris, neseniai pasirodžiusios paštininkų atsiminimų knygos "Nuo krivulės iki raketos" redaktorius.

STEBETOJO PASTABOS

KAZYS ŠKIRPA PASISAKO APIE TAUTININKŲ RĖŽIMĄ LIETUVOJE

Pulkinkas, diplomatas, Kazys Škirpa, dabar gyvenęs Washingtone, žurnalo Varpo užklaustas kokias didžiausias klai- das tautininkų vyriausybė Lietuvoje pa- dariusi, atsakė:

"Atkritimas nuo demokratinio idea- lizmo, taip lemiančiai pagelbėjusio iško- votai Lietuvai valstybinę nepriklausomy- bę, ir paskendimas į vidaus susiskaldy- mą bei netoleranciją santykiuose vienas su kitu, ypač tarp veikėjų, skirtingų poli- tinių pažiūrų, kas žymiai prisidėjo prie valstybinės nepriklausomybės praradi- mo, Politinių srovių apsvaiginimas troš- kuliui, net nesivaržant priemonėmis: lau- žant priesaiką, krašto įstatymus ir ruo- šiant naktinius sukilimus, prasiveržti į valdžią.

... Suplakimas religinių dalykų su politika ir paverčiant bažnyčią partinės kovos įrankiu... tautą suskaldant į "ti- kinčius" ir "bedievius".

Prasiveržimas į valdžią diktatūrinio rėžimo buvo nuodas vidaus santykiams. Visa tai privedė prie to, kad tauta net neturėjo galimybės pareikšti ginkluoto pasipriešinimo išoriniam priešui."

Kaip matome, ir Amerikoje gyvenan- tieji buvę Lietuvos valdininkai, išėivijoje serga tomis pačiomis ligomis, kurios sunaikins kituose kraštuose gyvenančių lietuvių tautinį likimą ir susipratimą.

A. GUSTAITIS NEPATENKINTAS

A. Gustaitis savo laiške Montrealio Nepriklausomoje Lietuvoje lietuviams dvasiškiams pataria Popiežių Paulių ra- ginti apsilankyti Lietuvoje. Jis nepaten- kintas, kad lietuviams Popiežius net kar- dinolo nepaskyręs. Jo manymu, kaip pa- skutinis kraštas Europoje tebesąs Romos krikščionybės religijoj, Lietuva neturėtų būti Popiežiaus aplenka.

ĮDOMI ANTANO VENCLOVOS KNYGA

Šiais (1969) metais Vilniuje išleista įdomi Antano Venclovos knyga "Vidurdienio Vėtra" 652 psl. Tai autoriaus atsiminimai bei pergyvenimai 1941 - 1945 metų laikotarpyje, Lietuvoje ir Rusijoje. Tame laikotarpyje A. Venclova ėjo švietimo komisaro pareigas, bet kadangi jis yra rašytojas, tai ir dėmesio daugiausia skiria savo kolegoms - lietuviams ir rusams rašytojams bei jų veiklai. Autorius yra komunistas, tad ir komunistišką požiūriu vertina įvykius ir asmenis, bet netikėtai pasirodė, kad jis ne tokios dvasios komunistas kaip jo kolega Gudaitis-Guzevičius. A. Venclova yra humaniškas ir tolerantiškas. Jis tik absoliutiškai nekenčia fašizmo, t. y., vokiško nacizmo ir jo bendradarbių lietuvių "baltaraiščių", Jam visi rašytojai nefašistai yra draugai, broliai, neišskiriant nė kunigų, pav., A. Jakšto ir Žalios Rūtos, kuriuos jis vertina. Jis nesu-pranta Ernesto Galvanausko pabėgimo iš Tarybų Lietuvos ir Kardelio - kartu su Hitlerio kariuomene; šiam pastarajam jis buvo pavedęs praktiškai organizuoti valstybinę filharmoniją. A. Venclovai nesuprantama, kodėl tie du vyrai nenorėjo "liaudžiai dirbti", išbėgo į Vakarus "svetimiems dievams tarnauti". Jis Ambrozevičiaus vyriausybės "baltaraiščių" ir pokarinio nacionalistų partizanų terorą laiko pikta kvailybe, nes nepriklausomybė negalima, kai Hitleris kūrė naują Europą nuo Atlanto iki Uralo ir kai Sovietų armija okupavo Vokietiją iki Danijos.

Visoje knygoje reiškiamą nemeluota meilė Lietuvai ir ne tik autoriaus, bet ir visų komunistų rašytojų ir žurnalistų, atsidūrusių Rusijos teritorijoje. J. Gliuda be reikalo lietuvius komunistus rašytojus savo "Asočiuose" pajuokia. Skaitant A. Venclovos knygą, gaunasi įspūdis, kad jis anaipol ne blogesnis lietuvis patriotas už išdidų J. Gliudą. Bemaž visi, atsidūrę Rusijoje lietuviai inteligentai pergyvena nostalginių ilgesį, o iš J. Gliudos raštų nematyti, kad jis ta nostalgija sirgtų, atsidūręs toli nuo Lietuvos.

A. Venclova rašo: "Buržuazijos griuviną be svyravimų ir rezervų sutiko tie rašytojai, kurie jau seniau buvo opozicijoje, turėjo šiokių ir tokių ryšių su Tarybų Sąjunga ir jos kultūra. Petras Cvirka, Salomėja Nėris, Vytautas Montvila, Liudas Gira, Jonas Šimkus, Kostas Korsakas, Teofilis Tilvytis, Juozas Baltušis, Julius Butėnas. Tarybų Lietuvą vienu ar kitu kūriniu pasveikino arba jai palankius pareiškimus padarė spaudoje - Vincas Mykolaitis Putinas, Balys Sruoga, Kazys Binkis, Antanas Miškinis, Vytautas Siritijos Gira; su savo kūriniams tarybinėje spaudoje ėmė rodytis ir Juozas Grušas, Juozas Paukštelis, Augustas Gričius, Sofija Čiurlionienė, Ieva Simonaitytė, Petronėle Orintaitė, jaunas poetas Kazys Bradūnas, uoliai visur reiškėsi Liūdas Dovydenas, pirmiau stovėjęs arti tautininkų. Dešiniojo lagerio rašytojai su Bernardu Brazdžioniu laikėsi rezervuoti, nors pats Brazdžionis tarybiniais metais spėjo išleisti knygėlę vaikams. Vienas rimtas buvusio dešiniųjų lagerio rašytojas man pasakoja, kad 1941 metų pavasarį A. Brazdžionis jam rodęs keletą tarybinių eilėraščių, klausdamas patarimo, ar duoti juos spaudai. Minėtas rašytojas nesiimdamas sprendžiant tokio klausimo, pasiūlęs jam pasikalbėti su Cvirka, bet Brazdžionis, matyt, varžėsis Cvirka, savo nepalaužiamam idėjos priešui, rodyti naujusius eilėraščius. Netrukus prasidėjęs karas ir skaitytojai po kiek laiko pamatę spaudoj antitarybinius Brazdžionio burnojimus. Mano pašnekovui pasirodė, jog kai kurie eilėraščiai bus perdirbti iš tarybinių į antitarybinius. Tokia, kaip sakoma, kai kieno moralė... (36 - 37 psl.)

ANTANAS VENCLOVA

Grįžęs iš Rusijos į Sovietų armijos išlaisvintą Lietuvą, autorius "nerado Lietuvoj žinomo poeto Fausto Kiršos" ir sako: Nenustebau neradęs Brazdžionio, ypač kai perskaičiau jo okupacijos metu paskelbtus antitarybinius eilėraščius, bet buvo keista, kad iš Lietuvos išvyko solistės Vladislava Gri-gaitienė ir Vincė Jonuškaitė. Juo labiau stebino, kad pasitraukė pažangus poetas Juozas Kruminas ir Antanas Rūkas. Nebuvo poeto, formos meistro, Henriko Radausko. Emigrantų tarpe atsirado tapytojai Adomas Galdikas ir Viktoras Vizgirda, be to, nuostabus grafikas, pirmasis Donelaičio "Metų" iliustratorius Vytautas Jonynas, neskaitant eilės mažiau žinomų. Nėra abejonės, kad jei jie būtų likę Lietuvoje, mūsų meną būtų praturtinę ne vienu žymiu laimėjimu.

Man buvo labai gaila, kai sužinojau, kad Lietuvą paliko vienas geriausių mūsų dramos aktorių Henrikas Kačinskas. Nežinau jo pasitraukimo priežastis ir aplinkybių, bet ne-

gali užmiršti nuostabios jėgos, plataus vaidybinio diapozono, nepaprastai subtilaus artisto, kurio vardas neišnyks iš mūsų teatro istorijos". (543 psl.)

Buržuazinei valdžiai kritus, Konrado kavinėj nei Alanto, nei Railos, nei Leskaičio nebuvo matyt. (17 p.)

Iš mokslininkų pasigedome kalbininkų Prano Skardžiaus, Antano Salio, Petro Joniko. Šie gabūs ir darbštūs vyrai būtų atnešę didžiausią naudą.

Tik redaguodami "Trečią frontą" (žurnalą), kai draugavome su B. Raila. Tada mes buvome neišskiriami Cvirka, Šimkus ir kas svarbiausia, iki šiol mes, neskaitant Railos, kur dar Korsakas, Salomėja Nėris buvome artimiausi draugai ir kiek mokėdami tempėme lietuvių literatūros vežimą. (298 psl.)

Šie A. Venclovos žodžiai aiškiai rodo, kad pas mus išėivijoje, kas labiau buvo suartėjęs su tarybinu režimu Lietuvoje, tai čia dedasi didesniu patriotu ir labiau burnoja Lietuvoj pasilikusius ir ten kultūros darbą dirbančius tautiečius. Ir kam 1941 metais teko Lietuvoje daugiau su komunistais pakalaboruoti, tai čia pasidarė fanatišku "kvislingu" priešui ir labai bijo santykių su lietuviams iš Lietuvos. B. Raila "Trečiajame Fronte" varė buržujus urmu į kapus, o čia bent iki šiol nerodė noro kvislingų suprasti.

Jis čia nevertino jų kūrybos, taigi dabar jis ne buržujus, o liaudies sūnus nori urmu varyti į kapus".

Br. Railos panieką ir neapykantą, išreikštą žurnalistiškai, Jurgis Gliuda papildė savo romanu "Liepsnos iš apmaudo asočiai", kur sarkazmu išmokinti, išjuokti kultūrinius darbuotojus, o A. Venclovą ypač čiai.

Kalbamoji A. Venclovos knyga įdomi ne tik objektyvumu ir meile Lietuvai, bet ir meile lietuviams išėiviams, kurie nėra susitepę nekaltų žmonių krauju. Tai yra gan naujas niuansas tarybinėje literatūroje.

J.G.

ALGIMANTAS BALTAKIS

Gimiau nel per anksti,
Nel per vėlai.
Gimiau pačiu laiku,
Vidužiemu.

Jei būčiau gimęs prieš tūkstantį metų, —
Negalėčiau sakyti,
Kad gimiau per anksti.
Žolė — ta pati,
Medžiai — tie patys,
Laisvės troškimas — tas pats.
Tarp vergų visados atsiranda Spartakas.

Jei gimčiau po tūkstantio metų, —
Negalėčiau sakyti,
Kad gimiau per vėlai,
Žolė — ta pati,
Medžiai — tie patys,
Laisvės troškimas — tas pats.
Niekados nebūna laisvės per daug.

Todėl mes neturime teisės sakyti:
Gimiau per anksti!
Ir neturime teisės sakyti:
Gimiau per vėlai!
Mes visados gimstam pačiu laiku.

Tik mirštame —
Ar tai būtų prieš tūkstantį metų —
Ar tai būtų po tūkstantio metų —
Mirštame visados ne laiku...

POETO STALAS

Miško žvėris į mišką ir žiūri...

Jei tu kurlą naktį pabėgsi
(Jaučiu, kaip tau nusibodo
Mano sunkios alkūnės) —
Žinosiu, kur leškoti tavęs.

Kai mums būna sunku,
Mes sugrįžtam į savo gimtinę.

Aš surasiu tave vidur girios,
Besiklausanį paukščių čulbėjimo.

Gal būt, tada, atsisėdęs ant kelmo,
Aš ir parašysiu
Savo geriausią eilėrašį.

Poetų stalai
Turėtų stovėti miške...

SAULĖJE ANT ŽOLĖS

Aš jums noriu dabar papasakoti
Aplė paprastą, primityvią laimę —
Gulėti saulėje ant žolės ir snausti.
Jokių minčių,
Jokių jausnių, —
Vien pojūtis, kad šilta,
Kad niekas negresia,
Kad galima gulėti.

Greta manęs,
Ant letenų padėjęs snukį,
Snaudžia didelis, kudlotas šuo.

KARŠTO TROŠKIMO BALSAS

Pernai Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančiam dailininkui Adomui Galdikiui sukako 75 metai. Tėvynėje, kurios jis neužmiršo, jubilias irgi buvo pagerbtas.

Vilniaus Dailės muziejaus nuolatiniame XX amžiaus lietuvių dailės ekspozicijoje išstatyta Ad. Galdiko tapybos ir grafikos kūrinių. Nedidelę (68 darbai), bet jaukią ir įdomią Adomo Galdiko tapybos parodą šimt sūrenę Kauno Dailės muziejus.

Ekspozicija telpa trijose salėse: vienoje aliejumi tapyti darbai, likusiose dviejose — tempera, guašas, akvarelė.

Dailininkas yra įžymus akvarelistas. Dabar mūsų jaunoji akvarelistų karta ir mės, vyresnieji, tapome akvarele dideliuose popieriaus lakštuose, gaivališkai liedami, ieškodami visokių „susiliejimo efektų“, bet atmintim, kad šito liejimo būdo pradininkas yra profesorius Adomas Galdikas. Jis labai dažnai nepasitenkindavo mažu popierėliu, verždavosi į platumas. Deja, ekspozicijoje tera vos viena platesnio potepio akvarelė. Užtat vaizdingai ir išsamiai ekspozuoti Ad. Galdiko temperos ir guašo kūriniai. Čia beveik visi žanrai. Temperamentingai nūšpyti na-

tūrmortai, portretai, peizažai, figūrinės kompozicijos!

Pirmieji Ad. Galdiko darbai, įstrigę į mano atmintį, buvo „Grybautoja“ (akvarelė), „Grėbėja“ (tempera) ir „Vėjas“ (aliejuš). Du pirmieji eksponuoti šioje parodoje „Grėbėja“ nuostabi dekoratyviškumu. Pilkas, švelnių tonų, be galo jaukus, dainin-

gas paveikslas, dvelkiantis monumentalumu. Nepervertinsiu sakydamas, jog tai mūsų senosios tapybos šedevras. Gal būt, ir eksponuojant jį, reikėjo kabinti atskirai, išvengiant atsitiktines kaimynystės, išskiriant.

Zavingi liaudies keramika dvelkiantys natūrmortai. Atrodo, autorius lipdo iš glitaus molio, merkia į spalvotą glazūrą šiuos arkliukus, švilpukus, figūrėles, vaikų niekniekius, kuriuose tiek daug liaudies išmonės. Natūrmortuose jis mėgsta plokščią, konstruktyvią tapybą. Skaldo, ieško, jungia, atrankioja ir vėl sudeda į meninę visumą.

Ad. Galdiko asmenybe — didelės lietuviško liaudiškumo atsargos. Peizaže mego vaizduoti „sodybas“ — suręstas iš kirviu kirštų rąstų, „trobas“ — iš molio, krestas. Pasirinkęs motyvą, autorius ilgai, keliolakoje darbų, links-

njuoja, perkomponuoja, kol suranda tinkamą alegorinę prasmę („Miškas“, „Sodas“, „Kapinės“, „Bažnyčia“). Ypač įdomūs jo „Zalieji peizažai“.

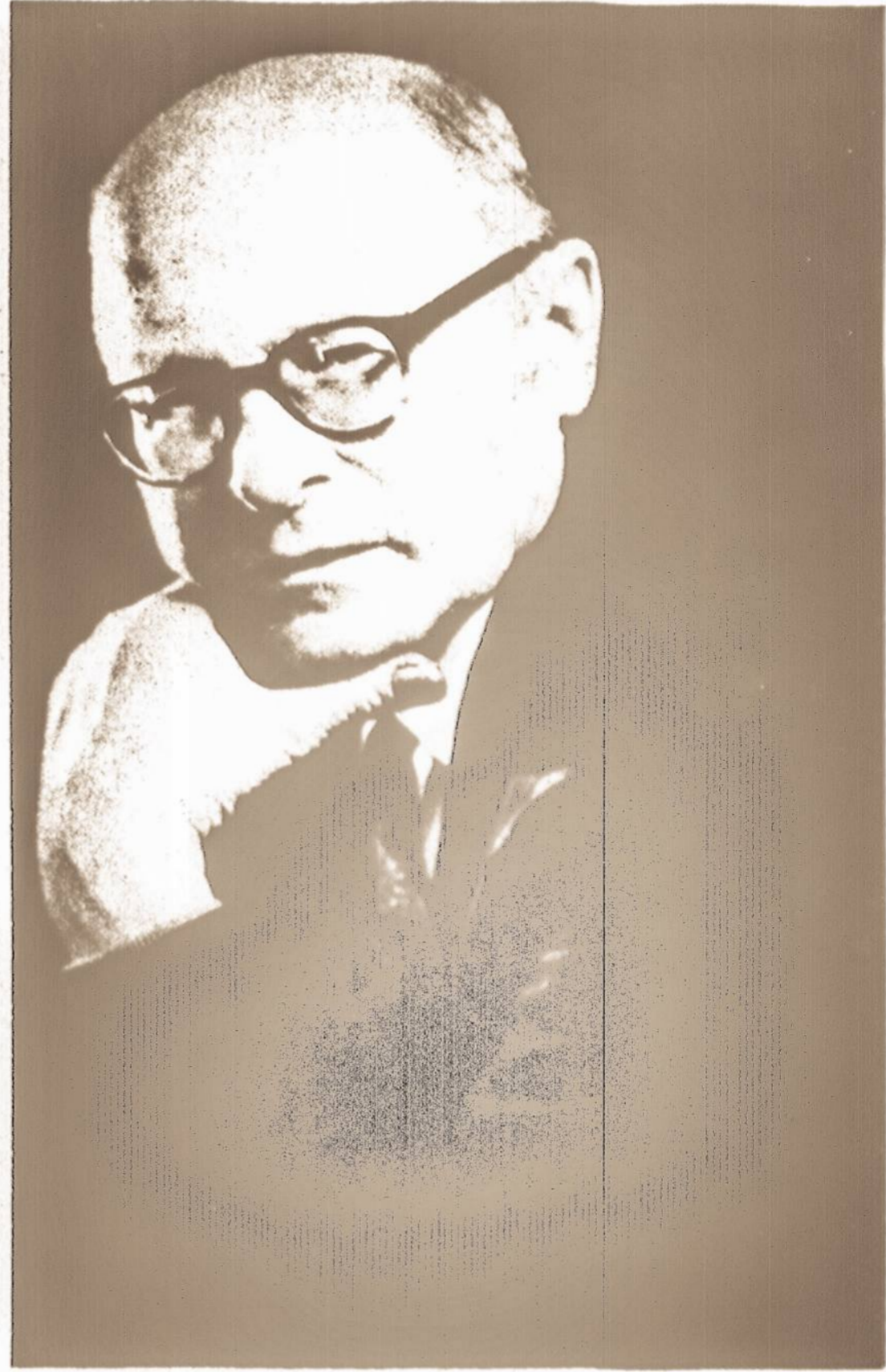
Dailininko temperamentas siejasi su pavydėtinu darbštumu. Profesorius būdavo, tik šmekšteli tarp grafikos studijos ir savo dirbtuvės, kurion paklūti sunku: viskas viduje užversta drobėmis, popieriais, dažais.

Būdamas blaivios pasaulėjautos žmogus, jis kurdamas degė pats ir džiugino, jaudino, kitus. Tai prasiverždavo ne tik pačioje tapysoje, bet ir spalviniame struktūroje. Ad. Galdikas nemėgo palikti tuščios, štrichų, potepių, minties neapgyvendintos vietos.

Aliejine Ad. Galdiko tapyba silpnesnė, vienodoka, tapysema suvelta, spalvos skurdokos, bet ir šia technika pasiekta ryškaus meistriskumo — „Pajūrio gyventojai“, „Ruduo prie Vilijos“, „Tiltas Pajiesyje“.

Šią parodą lanko visuomenė, Ad. Galdiko anų dienų draugai, mokiniai — dabar patys net profesoriai, ir visi prisimena, daug pasakoja apie įžymų lietuvių dailininką.

Boleslovas MOTUZA

ADOMAS GALDIKAS

Keramikui Jonui Mikėnui — 70

Miškas rudenio

Dail. A. Galdikas.

Dailininkui Jonui Mikėnui teko nueiti sudėtingą ir prieštarinę gyvenimo kelią.

Gimęs ir augęs Skardupyje (dabar Latvijos TSR), pirmojo pasaulinio karo audros J. Mikėnas buvo nublokštas į Viazmą, vėliau — į Peterburgą. Ten jis išėjo ir pirmuosius mokslus. Po karo grįžęs į Lietuvą, J. Mikėnas buvo pašauktas Lietuvos kariuomenės ir pateko į karo aviaciją. Taip jau atsitiko, kad jis tapo lakūnu ir daugelį metų skraidė. Dirbdamas aviacijoje, J. Mikėnas studijavo Kauno meno mokykloje. Kaip aviatorius, gabus mechanikas, dažnai buvo komandiruojamas į įvairias užsienio valstybes, kur susipažino su dailės muziejais: Būsimam dailininkui tai davė daug naudos, praplėtė jo meninį akiraty. Nuo 1940 metų J. Mikėnas galutinai pasirenka dailininko keramiko specialybę ir vėliau, baigęs dailės institutą, lieka jame dirbti.

...Joną Mikėną pirmą kartą sutikau, įstojusi į Kauno Taikomosios ir dekoratyvinės dailės institutą. Įžengusi į keramikos dirbtuvę, docentą Mikėną radau dirbantį. Ejo pas jį su kažkokia baimė ir nepasitikėjimu, bet susitikimas su pirmuoju dėstytoju mane iškart nuramino. Taip prasidėjo mano pažintis su vienu žymiausių mūsų keramikų. Jau daug vėliau, kai baigiau dailės institutą, apie 15 metų teko kartu su juo dirbti.

J. Mikėnas — įdomi asmenybė. Jis visada atrodė labai energingas žmogus, kupinas

kažkokios vidinės drąsos, jautrus kitiems ir — labai atkaklus. Dar būdami studentai, mes stebėdavomės jo išverme. Į paskaitas J. Mikėnas iš Fredos į Italijos gatvę bet kokiu oru vaikščiodavo pėsčias. Studentams, kuriems blogiau sekdavosi dirbti, jis su malonumu padėdavo žiesli didesnes vazas. Po paskaitų dar imdavosi kūrybos.

Jubilias daugiausia pasireiškia buitinės keramikos srityje. Mėgiamiausias jo žanras, atrodo, yra dekoratyvinės vazos, bet nemaža jis sukūrė ir lėkščių. Jose dažnai sutinkami žuvų motyvai, lėktuvai (lėkštė „Karas“), liaudies meno motyvai („Verkia duona, tinginio valgoma“). Daugelis kavos servizų, taurių ir taurėlių taip pat priklauso J. Mikėno rankai. Jis ypač mėgo kurti žvakiides ir stalines bei naktines lempas. Lempoms, taurėms J. Mikėnas nevengia suteikti utilitarinių savybių ir kartu ieško naujų, savitų formų. J. Mikėnas labai jautrus vazos formai, siluetai. Jo sukurtų vazų formos graži, harmoninga, lėto ritmo, pastovių proporcijų. Didelės vazos jis dekoruoja dažniausiai augalijos motyvais, naudodamasis liaudies meno tradicijomis.

Jubilato kūryba pasižymi paprastumu, monumentalumu, lietuvišku charakteriu. Formos atžvilgiu J. Mikėno kūriniai darė didelę įtaką buvusiems jo mokiniais — B. Zygmantaitėi, E. Tulevičiūtei, M. Vrubliauskui, L. Vazelinskienei ir kt.

Doc. J. Mikėnas, kaip pedagogas, yra labai santūrus, visada turįs savo nuomo-

nę. Būdamas tvirtas ir atkaklus charakterio, jis lengvai nepasiduoda svetimoms įtakoms. Nežiūrint įvairių naujų tendencijų keramikoje, jubilias visada lieka savimi. Jis niekam neprimeta savo nuomonės, tečiau vidurinio kartos dailininkų tarpe turi daug pasekėjų, nors jie patys to gal ir neįsąjaučia...

Mikėnų šeima davė nemažą menininkų. Tai — keramiko brolis, TSRS liaudies dailininkas skulptorius Juozas Mikėnas, sūnus architektas Algis Mikėnas, sesuo — liaudies meno tyrinėtoja Akvilė Mikėnaitė. Jie visi turi bendrą kūrybinį bruožą, pasireiškiantį visų pirmą, liaudiškumu, liaudies meno tradicijų panaudojimu savo kūryboje.

Jonas Mikėnas yra nuveikęs ir nemsą teorinį darbą: 1960 m. rusų kalba išėjo jo monografija „Liudvikas Strolis“, 1967 m. — „Keramikos technologija“. J. Mikėnas dalyvavo daugelyje parodų — respublikoje, įvairiuose Tarybų Sąjungos miestuose ir užsienyje. 1962 m. Tarptautinės keramikos akademijos parodoje, vykusioje Prahėje, jubilato darbai buvo pažymėti Garbės raštu. 1959 m. jam buvo suteiktas LTSR nusipelnusio meno veikėjo vardas. Šiuo metu docentas J. Mikėnas dirba LTSR Valstybinio dailės instituto Kauno filiale, ruošiasi savo jubiliejinę parodą.

Norėčiau palinkėti doc. Jonui Mikėnui geros sveikatos ir neįsustojusios kūrybinės liepsnos!

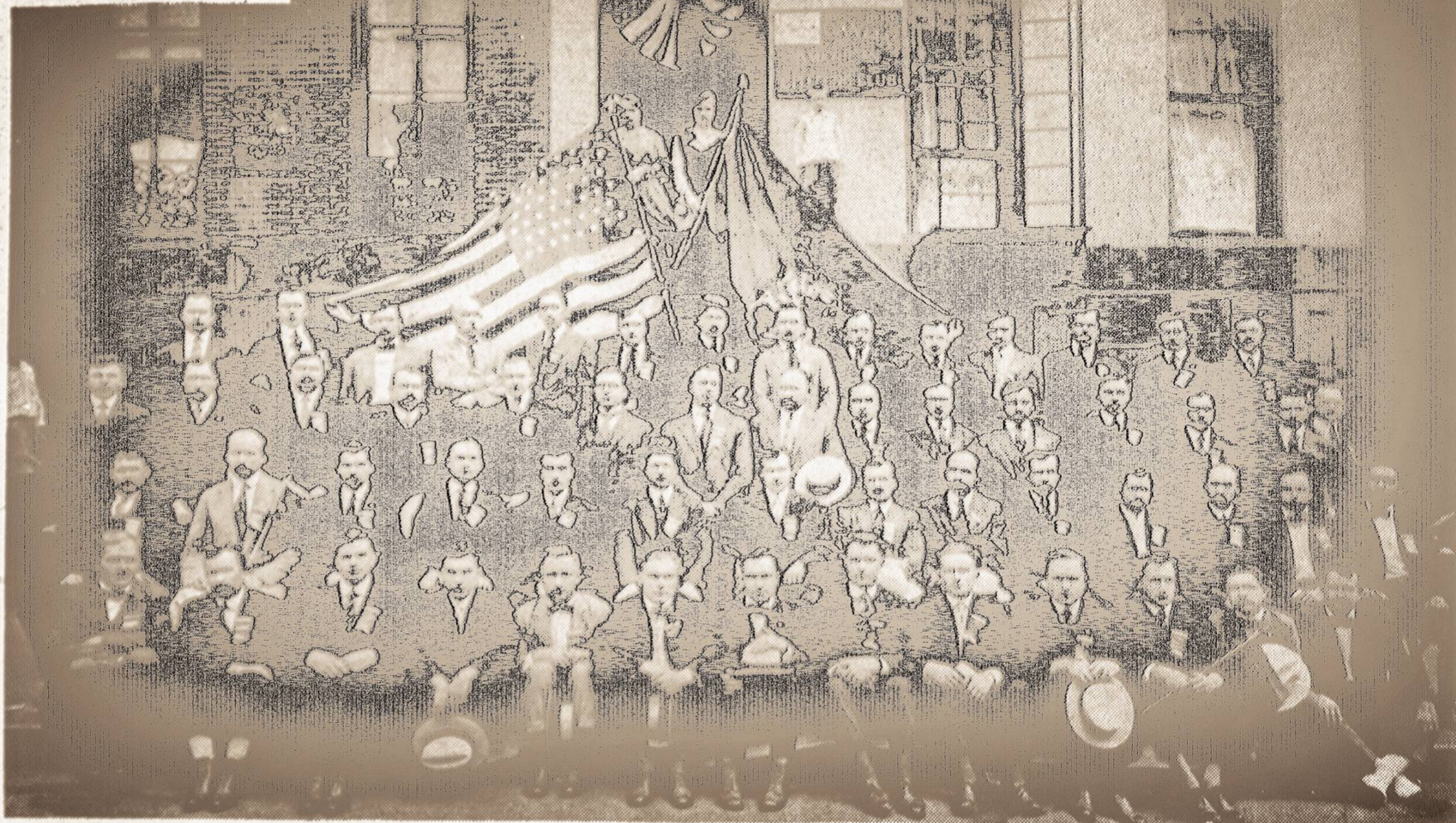
ALDONA LIČKUTĖ

KANADOS PROFESORIAI VILNIAUS AKADEMIJOJE

Botanikė Gertner ir fiziologas A. Francer iš Kanados Lietuvos Mokslų Akademijoje Vilniuje skaitė paskaitas medžio fiziologijos ir žymėtųjų atomų augalams tirti panaudojimo klausimais. Paskaitų klausė Miškų mokslinio tyrimo instituto, Botanikos instituto, Vokės filialo ir Vilniaus Valstybinės V. Kapuskos universiteto darbuotojai.

● Lietuvoje nuo 1958 m. iki 1963 m. tirtamos vietos natūraliai rasti. Šiomet prie jų darbu dirba net 800 žmonių. Nauji gręžimo bokštai yra Gargždų, Vilkyčių, Salantų ir Laukuvos apylinkėse. Anksčiau rasta skystos naftos tik dviejose vietose, bet pernai Gargžduose rasta ir pramoninės naftos. Stipriai veikia jau du pramoninės naftos fontanai.

IŠ PRAEITIES

LIETUVIŲ MECHANIKŲ SANRYŠIO SEIMAS 1919 m. rugp. 31 d, Brooklyn. Dalyvių tarpe matomi: Vytautas Širvydas, Pranas Venis, Glemza, J. Sagys, P. Narvydas, Raščius, Rudnikas, Kriaučiukas ir kiti. Šią nuotrauką iš praeitis prisiuntė V. Širvydas. J. Ginkaus foto

Vienybei minint 25 m. sukaktį

(J. J. Paukščio vedamasis Vienybėje 1905 m. Kalba netaisyta.)

Sulaukus Vienybė Lietuvos 25-metines sukaktuves ir šlandien paminint praeities laikus iš jos gyvenimo, tikiu, jog bus neprosiai paminėjus ir medžiagiškąjį tuomet šito laikraščio pasilaikymą. Šitoj pusė anais laikais buvo labai sunki, ir todėl turėjo nukęsti ir patsai laikraščio dvasiškas stovis, taip kad sunkiai jam besiverčiant nebūdavo nei kalbos apie joki laikraščio pagerinimą, nors to reikalingumą atjautė ir leidėjai, ir nuolat reikalavo skaitytojai.

Kodėl buvo sunku su finansais? Bus aišku, jeigu prisiminsim, kad Vienybė Lietuvos labai anksti pradėjo kovoti už lietuvių idealus. Pirmasis idealas buvopersiskirti su lenkais. Tuojaus pakilo neužsigandėnimas iš pusės lietuvių prijaučiančių lenkyste. Pradėjus anlems Vienybę Lietuvos bojkotuoti ir visaip jai kenkti, negi buvo kam iš lietuvių pusės stipriai laikraštį paturėti, nes tuomet lietuviškai neturėjo nei draugysčių, pagallaus nei parapijų. Abelnai lietuviystės dvasia jems buvo labai mažai dar žinoma ir nesuprantama. Jei ir buvo kur kokia draugystė, tai ir ten ant susirinkimų būdavo vartojama lenkiška kalba. Pradėjus Vienybė Lietuvos aiškinti, kad lietuviams dar nemokant gerai lenkiškos kalbos, neišpuola kalbėti suambryta lenkiška kalba, žmonellai taip įsierzino, kad apart kenkimo visokiais būdais laikraščiu, ėmė net laiškais grumoti leidėjams, taip kad būdavo kartais net baugu darosi už gyvastį... Vienok ant šito buvo nepaisyta. Nors laikai bėgo labai sunkiai, tačiau povallai žmonės prie naujos mįslies apsirato ir ilgainui laikraščio padėjimas pradėjo keisties geryn.

Bet su tuomi Vienybės Lietuvos nesmagumai dar nepasibaigė. Laikui bėgant, tverianties draugystėms ir parapijoms, prasidėjo netusitikimai parapijonų su kunigais. Vienybė stoji parapijonų pusėje, ir iš tos priežasties prisidėjo jai dar daugiau nesmagumų nukęsti. Taip kad ir vėl šis laikraštis pasijuto ant krašto prazuties bestovis. Vellionis Juozas Paukštys priverstas buvo perleisti Vienybę Lietuvos naujas rankas. Perėjus jai į rankas J. J. Paukštis & Co. naujieji leidėjai su nauja energija ėmėsi už darbo ir neužilgo V. L. sustiprėjo. Tačiau

karės tarp parapijonų ir kuningų vis gi tebetraukė šį laikraštį į vaidus. Prisdėjo dar nauja bėda. Buvo gimę laikraščiai Garsas ir Tėvynė. Ši pastaroji, turėdama savo spaustuvę Plymouth'e, Pa. (Križinauskui administratoriaujant) tyčia spaudos darbus darydavo tik už darbo kaštus: popierius, mašina, juodyla - viskas buvo duodama Susivienijimo Lietuvos Amerikoje, - taip gi vartojama buvo pamoksluose agitacija; nebuvo nei vienos bažnytinės iškilmės (40 valandų), kad nebūtų vienas pamokslas pašvęstas Vienybės Lietuvos išniekinimui ir bojkotavimui. Blauresni iš tokių pamokslų buvo atspausdinti Vienybėje Lietuvos, tarp kurių vienas labai indomus - kun. Vizgirdo (ž. V. L. N. 36, 1905 m.). Kalėdodami kuningai radę laikraštį ant stalo tuojaus sudrąskydavo...

Tokie ir tam panašūs dalykai visuomet ant Vienybės Lietuvos medžiagiško stovio turėdavo skaudžiai atsilepti ir atsilepė. Bet analptol jos nenužemino visuomenės akyse. Su nedideliu būreliu draugų ir teisingos idėjos žmonių yrmės, iki ant galo jau išsidirbo mūsų visuomenėje didesnis skaitlius vientaučių blaivai protaujančių, kurie suprato, kad laikraščio užduotis yra kiltesnė už smulkis ypatų norus, ir ypatisų vaidų vietą pradėjo užimti sveika principų kritika, ir vien tik išrodinėjimās blogesnių pusų.

Sunkiuosius laikus pragyvenom. Kilant lietuvių tarpe apsišvietimui, mūsų žmonės vis daugyn ir daugyn pradeda pažinti, ką gero jų tautiškam judėjimui yra padaryta gero. Mes tą matome iš to kad V. L. draugai ir rėmėjai kaskartas dauginasi. Skaitytojų skaičius auga ir duoda mums viltį netolimuje atelty padaryti Vienybę Lietuvos vienu iš didžiausių ir geresnių lietuviškų laikraščių Amerikoje. To mes tikimės su pagalba mūsų apšviestenių viengencių; sandarbininkų skaitytojų ir rėmėjų, kuriems šiose 25 metinėse V. L. sukaktuvėse, ikišiolei prie Vienybės Lietuvos palaikymo prisidėjusiems, sudedame širdingą padėką.

J. J. PAUKŠTYS

HORN DENTAL LABORATORIES

APTARNAUJA NEW YORKA,
77-20 101st Avenue
Ozone Park, N. Y. 11417

Tel. VI 5-7730

Kalba lietuviškai

CALL US FOR **Liquor CUT RATE**

SAVE ON
YOUR FAVORITE
BRANDS

GOLDSTEIN Liquor Store

DOMESTIC & IMPORTED WINES & LIQUORS

FOR DELIVERY PHONE
VIRGINIA 9-7669

NEAR FOREST PARKWAY

8427 JAMAICA AVE. WOODHAVEN, N. Y.

PETER'S
Bar & Grill

Sav.
PETRAS KADAS

Jauki vieta
įvairus
gėrimai.

Graži salė
pobūviams bei
susirinkimams.

KVIEČIAME IR LAUKSIME JŪSŲ ATŠILANKANT

459 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas:
EVERgreen 4-8698

VASAROS PABAIGTUVĖS Alice ir Prano Lukų sodyboje, Howard Beach, L. I. Iš kairės - Nelė Albrecht, Ona Budraitienė, T. Puodžiuvienė, Paulina Shukis, Mildred Mitchell, šeimininkė A. Lukienė, Bacevičienė, Lukienės dukra Stephanie Hearn, jos draugė Billie, Barakauskienė, A. Marcel, Skublickas, Puodžius, K. Skublickienė, E. Siaurienė ir A. Povilauskienė.

Mirė Marie Draugelytė-Varnes

Marie Draugelytė-Varnes, mokytoja, gyvenusi Forest Hills, N. Y., mirė rugp. 8 d. Palaidota rugp. 11 iš Our Lady of Martyr's par. Maple Grove kapinėse, Kew Gardens, N.Y. aptarnaujant prelatui Jonui Balkūnui ir asistuojant Pranui Bulovai. Buvo pašarvota Shaefter laidojimo koplyčioje prie Little Neck P'way ir Northern Blvd., Little Neck, L.I. Liko vyras vaistininkas Jonas Varnes, broliai Albertas ir Kazimieras, pusseserės Petronėlė Jurgeliūtė-Beverage, Margaret Pearsall ir Della Pribish, Shenandoah, Pa.

Visi gimę ir augę Amerikoje, Lietuvos nematę. Jonas Varnes gimęs Ramygaloje, Panevėžio apskrityje, į Ameriką tėvų atvežtas pusantrų metų amžiaus. Kitą kartą vėl buvo Lietuvoje, kai buvo 8 metų.

Vėlonė baigusi pradžios mokyklą atvyko į New Yorką ir čia baigė Washington Irving aukštesniąją mokyklą. Gyvendama New Yorke įsijungė į lietuvių veiklą ypač Susivienijime Lietuvių Amerikoje, kur, kaip sekretorės padėjėja centrinėje raštinėje dirbo daug metų.

Mokytoja tapo baigusi Mokytojų Kolegiją, New Rochelle, N. Y.

Mokytojavo P. S. 33 mokykloje, Chelsea rajone, daugiausia kinų kilmės amerikiečių apgyventoj, vėliau mokė P. S. 114, Corona, N. Y. ir 213, Bayside, N. Y.

Šeimyninį gyvenimą sukūrė 1940 metais rugp. 18 d., ištekėdama už vaistininko Jono Varnes. Būdami pažangūs, jie buvo pirmieji lietuviai, kuriuos kun. Milukas surišo šia vedybine priesaika: "mylėtis, gerbtis ir globoti". Iki šiol, Lietuvaitės ištekėdamos buvo įpareigos vyrai mylėti, gerbti ir jo klausyti.

Marie Varnes mirus, pirmąsias užuojautas liūdinčiam vyrui atsiuntė: dr. Aldona Šliūpaitė iš Santa Monica, Cal., Ruth Gillette Hardy iš Pomona, Spring Valley, N. Y. buvusi progresyvio mokslo direktorė su kuria ilgus metus mokytojavo; Joseph Abel iš Fort Lauderdale, Fla, kurio žmona Eleonora buvo artimiausia Varnienės draugė, mirusi prieš pusantrų metų. Buvusių mokinių vardu užuojautą atsiuntė Dorothy Barlett iš Colorado Springs, Colo. ir Ruth Mallone iš Roper, Ill., su kuria drauge mokėsi ir mokytojavo per 50 metų.

Visiems už pareikštas užuojautas ir suteiktą pagalbą, Jonas Varnes reiškia giliausią padėką.

Alice Lukienė (viduryje) su savo dukra Stefanija Hearn (dešinėje), atvykusia iš Newton, N. Y. (netoli Niagara Falls), ir Mildred Mitchell, Lukienės augintine.

Skaitytojai rašo

Atnaujindamas prenumeratą, kartu siunčiu dovanų Vienybėi, kurią skaitau dideliu malonumu. Daug žinių, daug įdomių ir gražių nuotraukų. Tikrai malonu mūsų lietuviškąjį gyvenimą matyti paveiksluose.

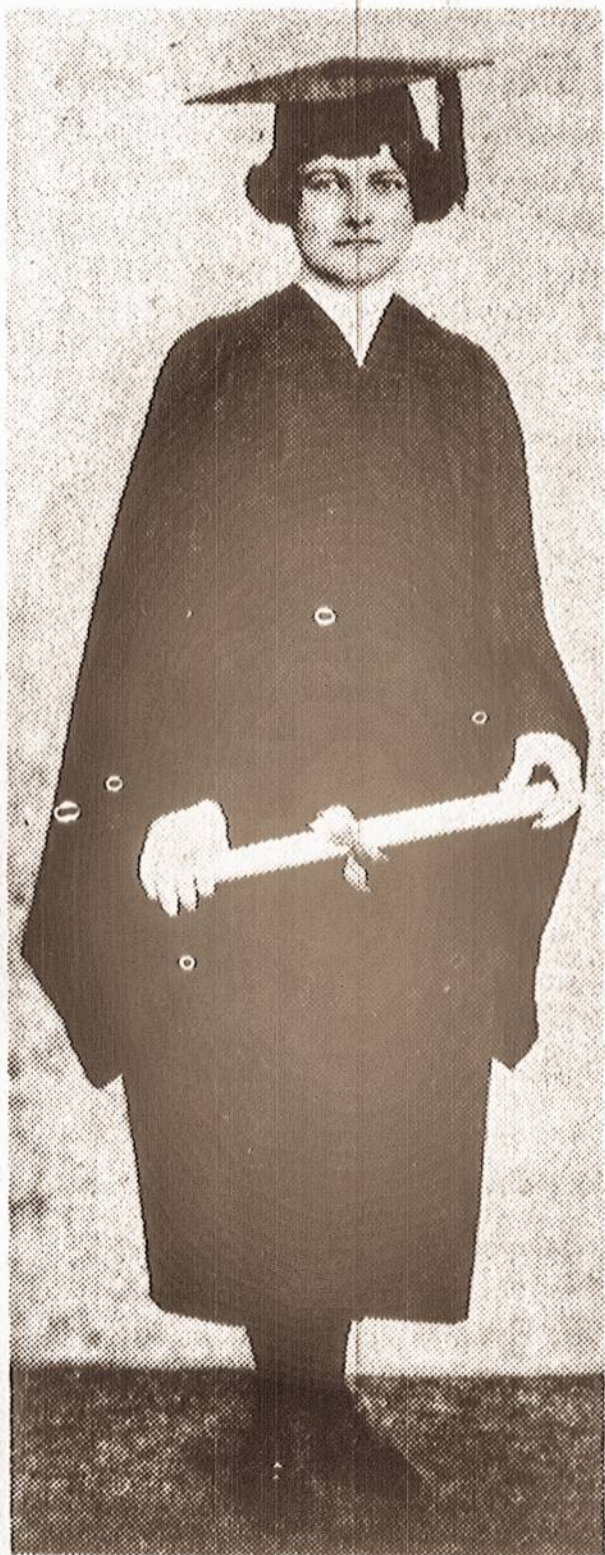
Mūsų apylinkėje lietuvių skaičius vis mažėja. Naujus kelius vedant, lietuviai tapo išvietinti iš daugelio rajonų. Be to, labai daug tautiečių išmirė, o jaunimas su lietuviais nebendrauja.

Šiomet, be to, daug lietuvių labai nukentėjo, kai liepos mėn. tokį ilgą laikotarpį lijo. Buvo užlieti laukai bei keliai. Daug kas iš šių rajonų jau keliasi į kitas vietas. Gaila, kad mūsų lietuviškieji centrai taip greitai nyksta.

Linkiu jums sėkmės ir ištvermės leidžiant Vienybę.

JUOZAS BROGIS

Winsted, Conn.

Marie Draugelytė-Varnes

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

CHICAGA ĮVEIKĖ
NEW YORKĄ FUTBOLE

Tradicinis Čikagos ir New Yorko liet. futbolininkų susitikimas šiemet vos nesibaigė sensacija. Nuolatiniai šių rungtynių laimėtojai -- Čikagos Lituania tikėjosi lengvos pergalės, ypačingai po nesunkaus laimėjimo pernai New Yorke (4:2). Tačiau pasirodė, jog New Yorkul buvo lengviau sudaryti gerą komandą išvykai, negu namuose, kuomet PLB selmo metu kai kurie jų futbolininkai rungtynių metu turėjo dalyvauti politinėse demonstracijose.

Šiemet Chicagoje politiniai futbolininkai buvo palikę ramybėje ir jie galėjo atsiduoti vien tik sportui. Apie 300 chicagiečių rugtūčio 31 d. Marquette parko aikštėje, temperatūrai viršijant 90 laipsnių, matė gana permainingą kovą. Chicagiečiai. Jų gyvenimas su veteranu J. Kaunu visgi buvo ne vietoje -- atrodė, jog jie žaidžia kokios nors "Alte Herren" rungtynėse. New Yorko greitieji ir techniškai pajėgus -- G. Kljvečka ir K. Budreckas pradėjo dažnai manevruoti prie chicagiečių vartų. O tuos vyrus tik parakas gali sulaukyti. Ypačingai G. Kljvečka, kuris dabar studijuoja Philadelphijoje ir ten žaidžia už vietos profesionalų "Spartans" vienuoликę, buvo sunkiai sugaunamas. New Yorko V. R. Bileris realizavo dvi progas ir padarė 2:2. Ypačingai jo vienas įvartis buvo gana netikėtas, kuomet nelabai stiprų kamuolį chicagiečių var-

tininkas pagavo už vartų linijos.

Po pertraukos abi komandos turėjo progų, tačiau nė viena negalėjo įgrūsti įvartio. Čikagos gynimas, atėjus vietoj J. Kauno J. Lisauskui, buvo kiek tvirtesnis, tačiau irgi kartais gana neužtikrintas. Antrosios 45 minutės baigėsi taikiai. Priekinė pratęsimo, kadangi laimėtojo laukė dovanos. Buvo rungtyniaujama dar du mėnesiai po 10 minučių. Tačiau ir čia jokios sėkmės nebuvo. Tuomet, žaidžiant iki pirmojo įvartio, chicagiečiams nusisypsojo laimė. Jau 4-je minutėje, H. Jenigas, iš A. Parulio (laikinais atvykusio iš Anglijos žaidėjo) padavimo, galva iš arti įkrovė ir padarė 3:2. Newjorkiečiai, žinoma, nuliūdo, nes pergalė ši kartą jiems išslydo iš pat panosės; o jie jos buvo verti.

Laimėtojų komandoje žaidė: W. Koos, J. Kaunas, J. Lisauskas, H. Gavėnis, J. Ringus (komandos kapitonas), R. Galėnas E. Skistimas, A. Kleinaitis, A. Parulis, H. Jenigas, V. Pikšrys, A. Dovydaitis, G. Blieskus; New Yorką atstovavo: R. Malinauskas, R. Budraitis, S. Mrozinskas, R. Šileikis, R. Kljvečka, P. Vainius (kapitonas) V. R. Bileris, G. Kljvečka, P. Vainius (kapitonas) V. R. Bileris, G. Kljvečka, P. Česnauskas, E. Remėza, K. Budreckas, J. Vainius.

● "Pirmasis Lietuvos skridimas per Atlantą", pavadinimu knyga, parašyta J. Kontrimo, išleista Vilniuje apie Darius ir Girėną.

Chicago Lituanicos kapitonas Julius Ringus (kairėje) ir New Yorko Atleto kapitonas Petras Vainius prieš rungtynes Chicagoje.

Linksmi nusiteikę Chicago futbolininkai po rungtynių su New Yorko lietuviais. Taurę laiko J. Ringus. Kairėje persveriamąjį įvartį įmušęs H. Jenigas. Taip pat matosi E. Šleistas ir kiti.

E. Šulaitis nuotr.

Studijų savaitė Vokietijoje

Prof. Br. Dundulio Lietuvoje išleista knyga LIETUVOS KOVA DEL SAVARAN-KIŠKUMO XV AMŽIUJE, kurioje autorius pavaizduoja kilmingųjų lietuvių pastangas priešintis unijinėms lenkų užmačioms. Studijų savaitėje Vokietijoje prof. Zenonas Ivinskis labai įvertino ir nepagalėjo pagyrimo žodžių.

Tose pat studijose J. Lukošius paskaitoje apie ryšius su Lietuva maždaug taip apsakėjo: Jo manymu, labiausiai praktikuojami santykiavimo būdai yra susirašinėjimas laiškais, pasikeitimas dovanomis, sluntiniais ir asmeniškai susitikimai.

Laikų rašymas, esą, reikalauja atsargumo. Neatsargiais žodžiais galima pakenkti artimiesiems. Dovanų sluntimas nekalčiausias ir paveldiausias būdas. Tačiau, sako, siųsdami sluntinius ir mokėdami plėšikiškus mutus, esame priversti šelpti ir okupantą.

Labiausiai ginčytinas esąs laisvojo pasaulio lietuvių lankymasis Lietuvoje ir santykiavimas su atvykusiais. Sunku atskirti oficialų pareigūną nuo privataus asmens, menininką nuo agento, turistą nuo provokatoriaus. Vyklimas į tėvynę turis daug aspektų. Pavojingas tiems, kurie neturi gyvenamojo krašto plitybės, nes atsidūrus bėdoje -- nėra kas jais rūpintųsi. Šveicarija ir Vokietija iš grįžusiųjų atima, pagal tarptautines sutartis, išduoto politinio pabėgėlio pasą ir išduoda paprastą užsieniečio pasą.

Kadangi, mūsų veiksmų patarimai daugelio nepaisomi, pranesėjas siūlė žiūrėti, kad nebūtų pažeisti šie trys

elementai: kad vengtų pripažinti sovietinę okupaciją, silpninti tautinį krašto atsparumą, kenkti kultūrinei ir politinei išsivijojimui. "Kas nusizengia prieš tuos reikalavimus, išskiria save iš lietuvių bendruomenės" J. Lukošius baigia.

LIETUVOJE

● Vištyčio akmuo, kuris skyrė Lietuvą nuo Vokietijos, Lietuvoje saugojamas kaip paminklas. Kai pro jį keltas buvo tiesinamas, akmuo ištirtas. "pagerbtas" kella kiek pasukus į šoną, apsidintas velėnomis. Akmuo 8 yardų ilgumo, 5 yardų platumo ir 4 yardų aukštumo.

● Viktoras Kropas, kelių amerikiečių aplankytas šiemet Kaune. Jis 1929 m. perėjo Brazilijos džungles, apie jas daug rašė.

● Lietuvoje šlandien vienkartinis spaudos tiražas yra 4,836,300 egzempliorių. Kiekvienai šeimai tenka 6 laikraščiai ir žurnalai. Tarybų S-goj daugiausiai skaitanti yra Lietuva. Visos Tarybų S-gos vidurkis yra 4 laikraščiai šeimai.

● Kaunas sparčiai auga -- sulaukė 302,000 gyventojų. 1980 m., manoma, jau bus 400,000.

● A. Vėbra iš Lietuvos spaudai praneša, kad Lietuva šiemet pateiks 500 tonų daugiau paukštienos negu Lietuva reikalinga. Suplanuota dar penktadaliu padidinti paukštienos. Vilniaus paukštynas sostinėi ir Kaunui pateikia 2,500 tonų paukštienos kasmet.

● Lietuvoje vyksta derliaus nuėmimas. Kasamos bulvės, kertami rugiai, kviečiai.

ADVOKATAS

C. A. VOKET

(VOKIETAITIS)

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.

Telefonas: NEWton 9-6620

WHITE HORSE Tavern
SUMODERNINTAS
Vėsinamas
BARAS IR RESTORANAS
Duodami palaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

HAVEN REALTY
TRAVEL AGENCY . MUTUAL FUNDS . INSURANCE
Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudus,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymą, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausiai kitais reikalais, -- kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421
BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

SILVER BELL BAKING CO.
A. RADŽIŪNAS, Savininkas
Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.
36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudus ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE
John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas
Virginia 6-1800

Mirė Aleksandras Mathew Motiečius

Aleksandras Mathew-Motiečius mirė rugsėjo 1 d. Wyckoff Heights ligoninėje. Gyveno 256 Union Avenue, Brooklyne. Palaidotas rugsėjo 5 d. po pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje Cypress Hills kapinėse, Woodhaven, N. Y.

Liko žmona Lionė Jodytė, plačiai žinoma dainininkė ir dukrelė Janina, pasiekusi New Yorko sceną būdama vos 7 m. amžiaus. Į šermenis buvo atvykę brolis Raymondas iš Detroit, Mich ir sesuo Genė Kušlaika-Motiečiūtė iš Montrealio.

Vellonis buvo gimęs Daunagėlių km., Kedainių apskr. Į Kanadą atvyko 1936 m., ir tuojau atvyko į Brooklyną, kur visą laiką gyveno.

Kapinėse atsiveikimą pravedė kun. Budreckas ir muzikas A. Kačanauskas. Laidotuvėmis rūpinosi Steponas Aromiskis.

Palydėjo apie 100 artimųjų ir draugų, kurie susirinko Belecko Winter Garden salėje poaidotuviniams pusryčiams.

Laidotuvių direktorius S. Aromiskis ir kun. Budreckas prie Aleksandro Matthews ruošiamo kapo.

A. Kutkus

Aleksandras Kutkus, Lietuvos operos solistas mirė rugsėjo 6 Chicagoje. Palaidotas Lietuvių tautinėse kapinėse rugsėjo 10.

Kutkus buvo vienas didžiųjų Lietuvos dainininkų, pa-

kaitom dainavęs su Kipru Petrausku tenoro balsu. Savo muzikine kultūra dešimtmečius yra kėlęs ir saugojęs Lietuvos operos lygį, nusi-pelnęs visos lietuvių tautos pagarbos.

A. Kutkus gimęs 1889 m. bal. 6 Šlapiašilio km., Svedasų valsč., Rokiškio apskrity. Petrapily baigė Teisių fakultetą, dainavimą ir muziką studijavo 1913-1916 Petrapilio konservatorijoje, dalyvavo lietuvių pramogose. 1919 m. pradėjo dainuoti rusų operoje Sevastopolyje.

Lietuvoje nuo 1922 m. iki 1944 m. dirbo Lietuvos valstybės teatre, atlikdamas pirmiaulius vaidmenis. Dėstė muziką konservatorijoje. Buvo pasiruošęs beveik visų Lietuvoje pastatytų operų tenoro partijoms. dažnai pavadindamas susirgusi ar kitur išvykusį Kiprą Petrauską.

Daug rašė spaudai muzikos klausimais. Jungtinėse Valstybėse išleido atsiminimų knygą Dainininko dalia.

Liko žmona Jadvyga Vencevičiūtė-Kutkienė.

Vincas Poška, 81 m. amžiaus mirė Chicagoje rugsėjo 11 d. Dirbo daugelyje Amerikos lietuvių laikraščių — skaitė paskaitas.

Gimęs Pasvalyje ir gimnaziją baigęs Rygoje, 1912 atvyko į Ameriką. Buvo siu-
vėjų laikraščio redaktorius, dirbo Keleivystės ir Naujieno se.

Aleksandro Matthew-Motiečiaus laidotuvėse Cypress Hills kapinėse, Brooklyne.

J. Valaičio nuotr.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

SERV-WELL ROOFING CO.

DENGIA STOGUS IR METALU APGAUBIA
KAMPUS IR KRAŠTUS

STOGE IRENGIA LANGUS
ATLIEKA SKARDOS, DERVOS, SLEITO, TILE,
SHINGLE ROOFING, GAMINA ASBESTO
ASFALTO SIENAS

VI 6-9519 ir VI 8-3800

77-20 101st AVE., OZONE PARK
Frank Brukas kalba lietuviškai

VIENYBĖ

■ **FORDHAM UNIVERSITETE**, Bronx, N. Y., jau 14-ti metai vyksta lituanistikos kursai. Šiemet jie tęsėsi 8 savaites. Mokėsi 22 studentai iš Jungtinių Valstybių ir Kanados. Jų tarpe paskaitų klausė olandas prof. dr. Bernen. Dėstė: prof. A. Salys ir prof. A. Sennas; pradedančius mokė prof. A. Vasys ir R. Salytė; aukštesniajai literatūros klasei vadovavo V. Čižiūnas. Tarp svečių dėstytojų buvo: dr. A. Šepetytė-Janačienė, kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, dr. A. Budreckis, dr. K. Ostrauskas.

■ **KOMP. PAULIUS TAMULIŪNAS** iš Lietuvos, apie tris mėn. viešėjęs pas savo brolius Chicagoje ir Binghamton, N. Y., taip pat pas pusbrolių Joną Kizni Brooklyne, išskrido į Vilnių. Komp. Tamuliūnas, 1949 m. baigęs Kauno konservatoriją, Amerikoje susitiko su buvusiais jaunystės draugais ir kolegomis. Jis yra Lietuvos kompozitorių Sąjungos pirmininko pavaduotojas.

■ **JULIJA KLIMAITĖ** iš Kauno, viešėjusi Ramsey, N. J. pas brolių Motiejų Klimą, grįžo į Lietuvą.

■ **ZURNALISTAS ALBERTAS LAURINČIUKAS** su žmona ir dukrele dviejų mėnesių atostogų išvyksta į Lietuvą. Vagos leidykla Vilniuje neseniai išleido jo veikalą apie Afriką pavadinimą "Juodasis kraujas". Maskvoje veikalas išleistas rusiškame vertime 60,000 tiražu. Laurinčiukas yra akredituotas korespondentas prie Jungtinių Tautų.

■ **VYTAUTAS GRUPKAITIS** iš Inta miesto Šlaurės Sibire, gavęs 108 dienų apmokamų atostogų, atvyko į Ameriką pas giminę Joną Bekerį, gyv. Brooklyne, 1948 m. už "draugavimą su buržuaziais nacionalistais" buvo Lietuvoje suimtas ir ištremtas į Sibirą. Dirbo kaip angliakasy. Baigęs du technikumus korespondenciniu būdu, buvo paskirtas anglies kasyklų prižiūrėtoju. Lietuvoje buvęs 5 kartus. Beje, ten kur jis gyvena, vasaros metu saulė nenusileidžia, žiemą nepateka.

■ **REDAKTORIUS VYTAUTAS ŠIRVYDAS**, prieš metus iš JAV Imigracijos tarnybos išėjęs į pensiją persikėlė į Nashua, New Hampshire. Jo dabartinis adresas - 8 Fox Meadow Road, Nashua, N. H. 03060.

■ **JANINA MATTHEWS**, solistės Lionės Jodytės dukrelė, sekančias šešias savaites vaidins veikale "Curley McDimple", Burt Wheeler teatre, Hotel Dixie, Manhattan. Spektakliai trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais prasideda 8:30 val. vak. Sekmadienį - 7 val. vak. Be to, kas savaitę - šeštadieniais ir sekmadieniais - veikalas bus statomas po pietų 3 val. Janina Matthews, 7 m. amžiaus, šiame veikale vaidina pagrindinę rolę. Prieš savaitę ji su motina buvo iškviesta į Bostoną dalyvauti Ed Garraway Show vienkartiniam pasirodymui.

■ **ALBINAS PLIOPYS**, P. Zibarto šilko kombinato direktorius ir Antanas Butvytis, Dotnuvos Žemės ūkio Akademijos vedėjas, apie mėnesį laiko viešėję Amerikoje, išskrido į Lietuvą.

■ **MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA** naujosios mokslo metus pradėjo rugsėjo 6 d. Apreiškimo par. patalpose. Veikia ir vaikų darželis, į kurį priimami vaikai ne jaunesni kaip 4 m. amžiaus.

■ **LIETUVOS A TSIMINIMŲ** radijo valanda, vadovaujama prof. dr. J. Stuko rugsėjo 6 d. paminėjo 25 metų sukaktį.

■ **PRANUI BRUČŪI**, White Horse Tavern savininkui Woodhavene, reikalinga tarnautoja valymo darbams ir pramogoms aptarnauti. Darbas nuolatinis ir atlyginimas geras. Kreiptis - 86-16 Jamaica Ave. Tel. VI 6-9519.

DR. V. PAPROCKA IŠRINKO PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ PIRMININKU

Toronte įvykusiam "Pasaulio" ir Amerikos Lietuvos gydytojų suvažiavime pirmininku išrinktas dr. V. Paprockas, vicep. dr. V. Avizonis, sekr.-įžd. dr. B. Radzivanas. Visi iš New Yorko. Antruoju vicep. dr. E. Ringus iš Illinois, trečiuoju vicep. dr. J. Yčas iš Kanados. Nariai-direktoriai: dr. V. Damijonaitis iš N. Y., dr. J. Valaitis iš Ill., dr. B. Matulionis iš Naujosios Anglijos, dr. L. Petrauskas iš Australijos, dr. O. Gustaitienė iš Kanados, dr. V. Ramanauskas iš Michigano. Rev. k-ja: dr. S. Petrauskas ir dr. I. Giedrikienė iš New Jersey ir dr. B. Jankauskas iš N. Y. Garbės teismai: dr. J. Meškauskas, dr. J. Ballūnas, dr. M. Miškintienė.

Lietuvos Dainos ansamblio nariai su vyrais ir žmonomis, susitikę Elenos ir Vincento Paulauskų rezidencijoje, Woodhaven, N. Y.

C. Binkins nuotr.

Lietuvos Dainos ansamblio nariai, susirinkę Elenos ir Vincento Paulauskų rezidencijoje, Woodhaven, N. Y., po daugelio nesimatymo metų. Nuotraukoje iš kairės sėdi: Mykolas Antanavičius, Elena Paulauskienė, Adelė Pankevičiūtė-Klimas, Ansamblio vedėja Violeta Tamkutė-Pranskienė, Ella Ramoškaitė-Binger, Juozas Antanavičius. Stovi: Antanas Eimutis, Petras Vasiliauskas, Julija Kabošius, Vincentas Paulauskas, Antanina Zarskytė-Binkins, Albertas Tamkus. Nuotraukoje nėra Aldonos Vasiliauskas, Kazio ir Onos Kontrym ir Jono Mažeikos, kurie atvyko kiek vėliau.

C. Binkins nuotr.

Lietuvos Dainos Ansamblio narių susitikimas

1932 m., Lietuvos Operos solistui Jonui Byrai atvykus į Brooklyną, susiorganizavo Dainų Ansamblis. Jonas Byra, surinkęs geriausius balsus, šiam ansambliui vadovavo ir dirgavo apie porą metų. Ansamblis plačiai gastroliavo didžiausiu pasisekimu. Grįždamas į Lietuvą, solistas Jonas Byra ansamblio vadovybę perdėjo dainininkai Violetai Tamkiūtei, Juozas Tysliava sutelkė ansambliui naująjį vardą - Lietuvos Daina.

Ansamblis tobulėjo ir ypač pasižymėjo 1935 metais, dienraščiui New York Journal American surengus Tarptautinį festivalį, kuriame Lietuvos Dainos ansamblis laimėjo pirmąją premiją. Festivalyje, kuris vyko Polo Grounds arenoje, dalyvavo keliolika įvairių tautybių chorų.

Lietuvos Dainos ansambliui sudarė vos 12 narių, bet balsai buvo rinktiniai. Kur tik koncertavo, visur buvo priimtas didžiausiu entuziazmu.

Per pirmąją New Yorko Pasaulinę Parodą ansamblis buvo kviečiamas dainuoti visuose tarptautiniuose koncertuose. Lietuvišką dainą skleidė ne tik parodoje, bet ir Brooklyne muziejuje, Igoninėse, Manhattan Center, kur įvyko dienraščio Daily Mirror konkursas, vadovaujant dirigentui Alfredo Antonini. O ką bekalbėti apie Lietuvos rengiamus koncertus, kuriuose nuolat buvo kviečiamas Lietuvos Dainos ansamblis ir visur publikos šilta priimtas.

Šiemet, po daugelio nesimatymo metų, Vincentas ir Elena Paulauskai, buvę ansamblio nariai, buvusius Lietuvos Dainos narius sukviėtė į savo rezidenciją Woodhavene šeimos namuose. Visus labai nustebino, kai šeiminiškai kiekvienam įteikė po stiklą su jų vardais įrašytais ant stiklo. Taip jie vienas kitą galėjo geriau pažinti,

nes kai kurie nariai nesimatė beveik 30 metų.

Paulauskai svečius priėmė su pietumis, vaišino įvairiais gėrimais. Visi valgė, gėrė, dainavo ir linksminosi, prisimindami ir gražią Lietuvos Dainos ansamblio praeitį. Nebuvo pamiršti ir mirusieji nariai: solistė Kazimiera Hoffman, Aldona Lukas, Mary Thomas, Stanley Kazemėkas.

C. Binkins

Genė Motiečiūtė Kušlaika iš Montrealio, Kanados, atvykusi į savo brolio Aleksandro Matthews laido tuves. Jo staigią mirtį Kušlaikienė skaudžiai pergyveno.

■ **Linden, N. J. Bendruomenė** ir BALF skyrius ruošis subatvakarį, spalio 18. Pradžia 7 v. v. Įvyks Lithuanian Liberty Park salėje, 340 Mitchell Ave., Linden N. J.

PARDUODAMAS Vienybės kaimynystėje 2 šeimynų namas su puikiais įrengtais dviem butais; 7 ir 6 kambarių, su juoštu vėsinimu, šiluma ir moderniskai įrengtu rūsiu pramogoms. Prie namo yra 3 automobiliams garažai. Nori skubiai parduoti, todėl kaina tik \$36,000. Telefonuokite 277-2890. Galite šaukti ir visą dieną sekmadienį.